

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Péniek
1931 * április 24

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

93. szám
XXXVII. évtolvom

Ára 5 lei

A szabályozható könnyek

Könnyeket csak a lakásán akar látni Jorga, de nem a minisztériumban. Ott csak dolgozni fognak, s ezért megszüntetik a kihallgatásokat is.

A szabályozható könnyek rendszerével az új miniszterelnök valóban eredeti intézményt inaugurál. Pityergés, sírás, rivás, zokogás, a mennyi csak jölesik, de a sok könny levezező csatornája csak a miniszterek magánlakása. Özeget, árva, elhagyott, kitaszított, állásból kidobott, vagyonából kifosztott, becsületében, hitében megrontott, jogaiból kiforgatott, emberi méltóságában megálázott, nyelvében, kultúrájában lealacsonyított polgár tehát ezentúl egy magánlakás kapusának, inasának, cselédjének a hangulatára van bízva. Tőlük függ, bebocsátják-e a legmagasabb ur színe elé, nem tagadják-e le a főúr ott-létét, vagy éppen nem uszítanak-e rá, ha egy kicsit makacskodni próbálna, egy-két pörébet, mint az aradi komiszár nemrég egy magyar ügyvédre?

Kevesebb lesz-e ezáltal a könny az országban és jobb-e a munka a minisztertanácsban? Biggye el Jorga, aki a könnyek szabályozásánál most megint valami jorgai originalitást, a szőlőirtózatában valami szokatlan specialitást akart juttatni a nyilvánosságnak, hogy ez egy szerencsétlen elhatározás, akárcsak az lenne, ha véletlenül, — ami szintén nagyon originális volna, — parlament nélkül akarna kormányozni.

Minden polgárnak joga van sérelmével személyesen is a kormány bármely tagjához fordulni. Még a királyok sem tagadják meg ennek az alkalmát. A miniszternek pedig időt kell szakítani rá, hogy meghallgassa a panaszokat. Ha akar s ha tud, azontúl is dolgozhat, főképp, ha a munka minőségére és nem mennyiségére fekteti a súlyt. Ép a miniszterelnök bámulatos sokoldalúsága a legjobb bizonyíték rá, hogy az ügy szeretetével, ha közben feltelesen, tévesen, naivan is, mennyi mindent lehet produkálni a köz javára.

A keserűség és szenvedés könnyei odavalók a miniszterek kihallgató termeibe, de a minisztereknek kötelességük, hogy minél kevesebb könny hulljon az ő működésük nyomán. Minden hivatal az, amit a viselője csinál belőle és Jorgának és társainak ezer alkalma van rá, hogy gondos, okos, érellyes, nagystílusú politikával olyan fórumot teremtsen az állásból, ahová a könnyező szegénység és üldözöttség a meghallgatás, megértés, s támogatás bizalmával mehet.

Ha Jorga urék nem akarnak, — a legmagasabb királyi példára, — álrúhában a nép közé menni, hogy megismerjék a miniszteri birokban elzuhogó könnyzáporok forrásait, mert dolgozni akarnak, — akkor fogadják csak szívesen a hivatalban a panaszkodókat, mert ezeknek a szava a nép szava, ezektől tudhatják meg igazán, minő égő és véres, sőt végetes sebei vannak az országnak.

A liliputiak az igazságot hét szemmel ábrázolták, kettő elől, kettő hátul, fent is, kétoldalt is egy-egy, amivel azt akarták jelezni, hogy az igazság körültekintő; jobb kezében nyitott aranyzacskó, balkezeben hüvelyes kard, annak a jelzésére, hogy inkább szeretne jutalmazni, mint büntetni.

Tessék csak igazságérzettel körülnézni, miniszter urak s hallgassanak meg mindenkit eljogulatlanul, előítélet nélkül, s midőn az árthatlanul szenvedők könnyeit letörlik, (de miniszteri zsebkendővel), mindjárt menjenek is utána a könnyek forrásának. Az igazság lesz az a varázsszó, mely eljuttatja oda és, ha eljuttatta, már könnyű a gyógyítás.

A kormányzás tudományának, Jorga ur, az ő kedves Swiftjének szavaival élve, nagyon szűk korlátok közt kell mozognia: elég ahhoz egy kis egészséges emberi belátás, értelem, igazságérzet, szelidség. Az, aki meg tudja csinálni, hogy két szál buzakalász, vagy két sarkú nő járjon azon a rögcskén, melyen eddig egy nőti csak: nagyobb szolgálatot tesz az emberiségnek és hazájának, mint a politikusok minden pereputtya.

A nemzeti-parasztpárt magatartása miatt

Jorgának fel kell oszlatni a parlamentet

A kormány még mindig nem teljes: két erdélyi politikus keresetlik. Külön államtitkárságot kap a munkanélküliség problémája is

Egyelőre függőben marad Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkárrá való kinevezésének a kérdése

Bukarest, április 22.

A minden várakozás ellenére, mondhatni puccs szerűen uralomra került Jorga-kormány helyzete csaknem nehezen indul ki és szilárdul meg. A pártok jól tudják, hogy Jorga, Argetoianu és Manoilescu személyében „homo regius”-okkal, az uralkodó bizalmasaival van dolguk s ezért olyan óvatos magatartást

tanúsítanak az új kabinettel szemben, a mely egyelőre ne vigye kenyértörését a dolgot. Világosan látszik pedig, hogy a nagy pártoknak korántsem tetszik ez a „pártonkívüli és program nélküli” megoldás, mely csupa kérdőjel, de taktikából jobb-nak látják a semleges várakozást és tartózkodást.

A belügyminiszteri bársonyszék és a kisebbségi államtitkárság

A parlament sorsának az eldöntetlen-sége és a pártokhoz való viszonyának a tisztázatlansága természetesen nagy mértékben késlelteti a kormány kiegészítésének és higgadt munkabakezdésének az ügyét. A belügyminiszteri szék még mindig gazdátlan: Jorga, aki ideiglenesen magának tartotta fenn ezt a tárcát is, mindeddig nem vette át, holott a többi minisztériumokban még hétfőn végbe ment a minisztercseré.

Ezt a beavatottak azzal magyarázzák, hogy a miniszterelnök

a legközelebbi napokban megtalálja és kinevezeti az új belügyminisztert,

akinek a személyével kapcsolatban azonban még semmilyen kombináció nincsen.

Ugyanígy függőben van a miniszterelnökség keretében létesítendő kisebbségi államtitkár kinevezése is.

Hans Otto Roth-tal, a német parlamenti csoport elnökével folytatott beszélgetés során Jorga hangoztatta, hogy kormánya tagjait nem pártképviselőknek, hanem csupán személyes munkatársainak tekinti s ezzel hátrította el azokat a nyilvánvaló aggodalmakat, amelyeket a hivatalos német párt támasztott. Viszont Brandsch maga — amint hírlak — kijelentette a miniszterelnöknek, hogy

elvben vállalja a kisebbségi államtitkárság vezetését, de gondolkodási időt kért,

miután érintkezésbe akar lépni a szászok több vezető egyéniségével s legalább ezek hozzájárulását akarja megszerezni.

Ez a haladék egyébként — úgy látszik — éppen megfelel Jorga számításainak, a kit amint megírtuk, a nemzeti parasztpárt kolozsvári félhivatalosa, a Patria, éles támadásban részesített amiatt, hogy tíz évvel az egyesülés és egy évvel a restauráció után a csatolt területeknek egyetlen képviselőjét sem vette be kabinetjébe. Erre a támadásra Jorga személyesen válaszol lapjában, a Neamul-Romanesc-ban s hangoztatja, hogy a kormánynak esze ágában sincsen kizárni a csatolt területek képviselőit. Nem tehet róla, ha

Erdély egy párt bástyájává változott, amely fölött a regionalizmus zászlója leng

és amelyben klubszervek bezárnak minden erdélyi jóindulatot. Kijelenti, hogy

mindent megkísérel ebben a tekintetben is s várja azt az embert, aki kiszabadítja magát az erdélyi regionalizmus kötelékeiből. Ezzel összefüggésben különben a miniszterelnökség körében úgy tudják, hogy néhány napon belül

két erdélyi politikus is helyet kap a kormányban,

mert Jorga feltétlenül szükségesnek tartja ezt, nehogy kabinetjét regáti jelleggel vádolják.

Tegnap délután a szociáldemokrata

A nemzeti parasztpárt vezérő-bizottsága

A nemzeti parasztpárt vezérőbizottsága tegnap esti ülésén foglalkozott a Jorga-kormánnyal szemben tanúsítandó magatartásának és Manoilescu kizárásának kérdésével.

Az ülést Maniu nyitotta meg és rámutatott arra, hogy milyen meglepetést okozott az ő számára is Jorga kormányalakítása. A pártvezetőség ugyanis

a múlt szombaton alig egy félórával Jorga megbízatása előtt határozta el Titulescu szakértő-kormányának támogatását,

amely alkotmányos alapon és a Népszövetség szakértői által felülvizsgált gazdasági programmal kívánta átvenni az uralmat. Kifejtette Maniu, hogy

Jorga olyan személyeket vett fel kormányába, akiket sem Titulescu, sem a nemzeti parasztpárt nem nézhet jó szemmel,

mert a multban nem bizonyultak hűeknek a demokráciához.

Ezután többen felvilágosítást kértek arról, igaz-e, hogy a párt határozottan ellenszegült Argetoianunak a Titulescu-kormányba való belépésének, mire Maniu és Iunián azt válaszolták, hogy a párt kifogásait Titulescu is indokoltaknak találta.

Ioanitescu alaminiszter kérte, hogy az előterjesztett határozati javaslatból töröljenek minden olyan kifejezést, amely az uralkodó eljárásának a bírálataként volna magyarázható, s ugyancsak töröljék a kormány egyes tagjainak a személyére vonatkozó sértő szavakat is. Ő is ajánlotta, hogy a párt ne adjon ürügyet a kormánynak a parlament feloszlatására.

párt és szakszervezeti szövetség részéről küldöttség kereste fel Jorga miniszterelnököt. A delegációban Flueras János, Radaceanu Lothar és Petrescu Titel képviselők vettek részt, akik mindenekelőtt a jelenlegi választójogi törvény módosításának szükségére hívták fel a miniszterelnök figyelmét.

A delegáció ezután május elseje megünneplésével kapcsolatban teljes szabadságot kért a párt népgyűlései és felvonulásai számára. A miniszterelnök megígérte, hogy utasítani fogja a hatóságokat a szociáldemokrata párt ünnepségeinek engedélyezésére. Szóba hozta végül a küldöttség a munkanélküliség egyre égetőbbé váló problémáját is. Ezt illetően

Jorga bejelentette, hogy a miniszterelnökség keretében külön államtitkárságot szándékozik létesíteni

a munkanélküliség problémájának megoldására. Ennek az államtitkárságnak az lesz a feladata, hogy pontos adatok beszerzése mellett rendszeresítse a munkanélküliség leküzdését és a munkanélküliek támogatását.

A nemzeti parasztpárt taktikázó, lényegében azonban elutasító magatartása miatt a kormány most már kénytelen a leghatározottabb formában mérlegelni a parlament feloszlatásának a kérdését. — Jól értesült körökben egyenesen biztosra veszik, hogy

Jorga ezek után végleg elállt a nemzeti parasztpárti parlamenttel való kísérletezéstől

és még ma, vagy holnap kérni fogja az uralkodótól a feloszlatási dekrétumot. A kormány tisztában van azzal, hogy a választásokon nehéz helyzete lesz, de ugyanakkor meg van győződve arról, hogy számára a minél közelebbi választás az előnyösebb.

A parlament feloszlatására mutat az a körülmény is, hogy Jorga egymásután hívatta össze pártja szervezeteit, kétség-telenül a választási előkészületek megtétele végett.

A megyei és községi tanácsok ügyében a kormány még nem döntött, amint-hogy

nem határozták el azt sem újakat neveznek-e ki a lemondott tartományi igazgatók helyébe,

avagy ezeket az állásokat egyelőre üresen hagyják. A prefektusi kinevezések sem történtek meg általánosan, csupán Jorga megyéje, Prahova, kapott új prefektust Teatu tábornok személyében, akit egyben közigazgatási vezérfelügyelővé is kineveztek.

A hosszas habozás után a ma esti minisztertanácstól várnak elhatározó intézkedéseket a kormány kiegészítése és a közigazgatási vezetőállások betöltése tekintetében.

Nem marxista az angol munkáspárt?

Miben különbözik a brit munkásmozgalom a kontinentális szocializmustól

Beszélgetés Philip Snowden-nel, Anglia vaskezű pénzügyminiszterével

London, április 22.

Külföldi újságíróknak ritkán sikerül bejutni a munkával elharmozott Philip Snowdenhez, Nagybritannia pénzügyminiszteréhez.

Egy hadirokkant nyitja ki a kaput és egy komornyik nyomban Snowden dolgozószobájába vezet. Kettős ajtón lépek be a hatalmas dolgozó szobába. Az ablakok és a nyitott kandalló között az egyetlen butorak: a széles íróasztal magas támlásszékekkel a miniszter és mély klubfőjével a látogató számára.

Megkísérli, hogy székből felálljon, azonban ez nem megy könnyen és a barátságos mosoly menteni akarja a rokantságot, amely megakadályozza őt, hogy a látogatóját állva fogadja. A kancellár lágy, nyugodt hangján mesélni kezd és az időjárásról, valamint a német fürdőhelyeken keresztül eljutunk a Labour-Partyhoz.

A szocializmus azért vonzott magához, mert benne mindig a hegyi beszéd visszhangját hallottam. Egyik első röpiratomnak ez volt a címe: „Krisztus tanainak szocialis kilátásai”.

— Külföldön Önt theoretikusnak tartják. Azt hiszem azonban, hogy Ön nem rideg marxista? — kockáztatom meg a kérdést.

— Egyáltalán nem! — feleli élesen. Sohasem voltam marxista szocialista... Habár alaposan tanulmányoztam Marx „Kapital”-ját és becsülöm ezt a könyvet. Mint minden könyvet, azonban ezt is különbözőképpen lehet kommentálni. Az angol munkásmozgalom sohasem volt marxista. Elismerjük, hogy a marxizmus hozzájárult gazdasági tanainkhoz, azonban programunk nem alapul a marxizmuson. És világosan kitűnik abból az éles és teljes elválasztásból, amely a Labour Party és a kicsiny Social Democratic Federation között fennáll. Ez az az utóbbi marxista és ezen különbsége mindig hangsúlyozza. A brit szocializmus mindenkor erősebben érezte az etikai impulzust, mint a materialist.

Mialatt a kincstári kancellár ezeket meséli, egy csomó példa jut eszembe, amelyek állítását igazolják. Macdonaldot francia atheista kollégái az utolsó flottakonferencia alkalmával predikátorként és biblia-profétaként ábrázolták gunyosan. A fiatal Alexander, az admirális első lordja laikus predikátor volt. Dunnicó pásztor, az alsóház szocialista elnökét a pápa nemrégiben hosszú kihallgatáson fogadta.

— Hágában világfeltűnést keltett szokatlanul éles hangja, — ezzel a megjegyzéssel új témára tereltem a beszélgetést.

— Szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy csak egyértelmű szavakkal szabad tárgyalni. Senkinek sincsen haszna a kétértelműségből.

Snowden szavairai: „nevetségesség” és „groteszk” a hági konferencián még mindenki bizonyára emlékezik. Talán kevésbé ismeretes azon válasza, amelyet ugyancsak Hágában adott Benes cseh-szlovák külügyminiszternek, aki megkérdezte tőle, hogy vajon expozióját megértette-e? „Ha jól értettem, — felelt Snowden — úgy Ön úgy viselkedik, mint egy olyan ember, aki két órát lopott el és azután áldozatának kölcsönt ajánl, hogy az az egyiket ismét visszavásárolhassa!” Nem csoda, hogy a cseh lapok akkor azt írták, hogy majd Snowdennek is elkészülnek ép úgy, mint: ahogy a Habsburgokkal is elkészültek.

A világgazdasági krízisről beszélgetve Snowden kijelenti, hogy ez megerősíti szabadkereskedelmi hitét.

— Hogyan gondolkodik azonban a ép erről?

— Ön ép úgy tudja, mint én, hogy minél komolyabb a betegség, annál fanatikusabb a bizalom valamilyen kuruzsló szer fenomenális hatásában. Egészséges embernek ilyesmire sincsen szüksége.

Megnyitott Sz. 269 Uj szálloda!

NEW-YORK
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egyágyas szobák 100—120 lejig kétágyas szobák 140—160 lejig, beleértve az összes illetékeket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzőleg kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

— Vákolhatná-e politikájának súlypontját?

— Habozás nélkül. A háború ellen vagyok, amelyet nem lehet menteni és a mely sohasem járhat eredménnyel. A háború sohasem oldanak meg problémákat, hanem csupán borzalmas gazdasági és humanitárius következményeket hagyják maguk után. Micsoda örület háborús célokra ilyen óriási összegeket kidobni! Nemrégiben, amikor Leedsben az ottani kereskedelmi kamara bankettjén beszéltem kellett, ezeket mondtam: „Uram, mióta ma este beléptünk ebbe a terembe, már megint 18.000 fontot adtunk ki fegyverkezésre!” Meggyőződéses ellenfele vagyok a militarizmusnak ép úgy.

Amerikai gabonadömping fenyegeti Európát

Newyork, április 22.

Az európai gabonapiacokat az orosz dömping után most az amerikai gabonadömping veszélye fenyegeti.

Az Egyesült Államok gabonaelosztó szervezete, a Farm Board határozatot hozott, mely szerint a Farm Board egész gabonamennyiségét, amelyet a farnsegélyezési akció során ötven százalékos veszteséggel a formerektől összevásárolt, az európai gabonapiacokra dobja.

Szegény európai agrártermelők, — még csak ez hiányzott nektek!

Barcelonban a szindikalisták meggyilkolták a szociáldemokrata szakszervezet elnökét és egy másik vezetőjét

Alfonz egy londoni szállodába költözött

London, április 22.

Alfonz spanyol exkirály tegnap délután Doweren keresztül Londonba érkezett és itt a Claridge-hotelben szállt meg. A szállodában már várt rá Manuel portugál exkirály, aki már hosszú évek óta él itt száműzetésben. A két, trónját vesztett uralkodó meghatóan üdvözölte egymást.

Barcelonában a szindikalisták, akik szélső baloldalon állnak, megtámadták a szociáldemokrata szakszervezetet és annak elnökét, Sabadellit és a párt egy másik vezetőjét megölték. A meylet annak az agitációnak a következménye, amelyet a kommunisták az egész országban kifejtenek.

A békeszerződések nem hozták semmi jót

— mondotta Bethlen miniszterelnök tízéves szolgálati jubileumának disztrakomáján

Európa három részre szakadt: győzökre, legyőzöttekre és a szovjetre

Budapest, április 22

Az egységspárt kedden este a Gellért szálló fehér termében disztrakomán ünnepelte meg Bethlen István miniszterelnök tízéves szolgálati jubileumát.

Pesthi Pál igazságügyminiszter üdvözölte elsőnek a miniszterelnököt, majd az egységspárt nevében Kenéz Béla méltatta Bethlen István érdemeit.

Beszéde után maga az ünnepelt emelkedett szólásra és összefoglalta az elmúlt tíz esztendő küzdelmeit, Magyarország bel- és külpolitikai eseményeit.

— Tíz évvel ezelőtt — mondotta Bethlen miniszterelnök — mindenki vezér volt, mindenki önmagában látta a nemzet boldogulását. Én nem kerestem a vezérseget, de amikor helyemre állítottak, azonnal láttam, hogy új belpolitikai élet megindulása és új külpolitikai konstellációk beállítása mentheti meg egyedül az országot. Idehaza romokban hevert minden. Az egykamaras nemzetgyűlésben munka helyett széthúzás tombolt. A gazdasági pangás, a pénzügyi zűllés és a békeszerződések szörnyű terhei akasztófaként meredtek az ország felé. Világcsoda, hogy az országnak sikerült ezeket a szörnyű nehézségeket megusznia. A jubileumom alkalmával érkezett táviratok tulajdonképpen nem is nekem, hanem a nemzetnek szólnak.

Magyarország külpolitikai orientációjáról Bethlen miniszterelnök nagyszabású beszédében a következőket mondotta:

— Európa három részre szakadt: győ-

A tavasz gondos bőrápolást követel a

NIVEA CRÉMMEL OLAJJAL

Mert mindkettő védi a téli ruházat által elpuhított és túlerzékenyebbé vált bőrt úgy a szél, mint a rossz időjárás ellen. Mindkettő — mint ebben a nemesen egyedülálló bőrápolószert — tartalmazza a bőrösszetételével rokon eucerint; eucerintartalmánál fogva mindkettő mélyen behatol a bőrszövetbe és ennél fogva hatásosan és tartósan ápolja a bőrt.

Beiersdorf & Co. A. R., Braşov-Brasso, Strada Julia Maniu 39

Nivea-Crème: Lel: 16. — 72. —

mint az alkoholizmusnak. Mindketten ugyanis ugyanazokat a fizikai és szociális bajokat idézik elő, és ugyanazt a gazdasági tékozlást jelentik.

— Hogyan foglalná össze Kancellár ur élettapasztalatait? — kérdezem bucsúzás közben.

A kancellár kezeivel az íróasztalra támaszkodik és szelíd, kék szeméit reám zögezve, szívélyesen így szól:

— Ha életküzdésem és élettapasztalataim alapján tanácsot szabad adnom a fiataloknak, úgy csak ezt mondhatom:

— Szenteljék magukat egy nagy dolognak és maradjanak mindig hűvek meggyőződésűkhöz.

Mánuel üdvözli Alfonzt

Szin: a londoni Claridge-hotel

Alfonz (jön csomagokkal)
Mánuel (már napok óta röhögve várja most részvételt érőltet) Ah, kedves Alfonz (megöleli).

Alfonz (borzasztóan szegényen magán). Eee... te vagy az? Szervusz... Csak átmenetileg vagyok itt... kis utazás, tudod —

Mánuel: Itt fogsz lakni a hotelben?

Alfonz: Mm... arra a pár napra... olyan mindegy...

Mánuel: Igen, igen... én is ideköltöztem... akkor...

Alfonz: (felrebben) Akkor? —

Mánuel: (hirtelen) Tudod, majd egyúttal fogunk járni mindenfelé. Színház, lövés, seny, mozi... A mozi itt nagyon jó. Most itt volt Chaplin.

Alfonz: Amíg itt vagyok, nagyon élvezem.

Mánuel: Értem, értem... amíg itt vagy. Csakis. Mert hát ha nem vagy itt, akkor úgy-e nem mehetünk együtt moziba. No és innen... innen aztán hova szándékszol...?

Alfonz: Hogy-hogy? Hát haza!

Mánuel: (nővér) Aha... No ja... (alig bírja elfojtani a kacagását. A kezét dörzsöli). Tudod, úgy örülök, hogy itt vagy. Ugy örülök!

Alfonz: Rövid idő —

Mánuel (belenéz) Rövid, rövid... de a fő, hogy itt vagy, kedves Alfonz. Egy fene! a fő, hogy itt vagy!

Alfonz: Megengedsz... már megyek is. (ott akarja hagyni)

Mánuel: Hova?

Alfonz: Be kell ide mennem, oldaltalan a bejelentőlapot... vagy nem tudom én... szóval a portásnál —

Mánuel: Azt lehet. Mit fogsz beírni?

Alfonz: Hogy-hogy?

Mánuel: Hát úgy értem... a foglalkozást...

Alfonz: No halld! No de engedj meg. Mert talán hallottál valamit, hogy ott hon, nem tudom, mielőtt elutaztam — (indignálódva néz rá).

Mánuel: (helyesen) Mert én is... magától értetődik... az M-betűnél meg is nevezheted.

Alfonz (teljes önérzéssel) Én legalább mindenképpen azt gondolom —

Mánuel: Én is. Én is. (Mindketten ki húzzák magukat) Akkor megyünk a moziba?

Alfonz: (miután beírta, hogy királyi) A moziba? Most? Délelőtt?

Mánuel: Vagy a lövésnyre. Mindegy. (Sétapálcával, bajusszal, karonfogva indultnak.)

Uj vezérigazgató a postán

Bukarest, április 22.

Plautius Andronescu, a posta jelenlegi vezérigazgatója helyett Enric Otetelesianut, a meteorológiai intézet igazgatóját nevezték ki a posta élére. Otetelesianu, az Averescu-kormány alatt kultuszminiszteri államtitkár volt és, amikor Grigore Filipescu megalakította a Vlad Tepes Ligát, Otetelesianu az első köztársasági volt, akik Grigore Filipescu híveivé szegődtek. Plautius Andronescu, a posta volt vezérigazgatója, a temesvári politechnikumban egyik katedráját kapta meg.

SZEKELY & RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. I.

MAROSVÁSÁRHELY

NAGYSZEBEN, BRASSÓ-I FIOKJAI

LESZÁLLÍTOTT GYÁRI ÁRON

AJÁNLJUK

A MODERN BUTORGYÁRTÁS REMEKEIT

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELK MELLETT IS.

Felsőősfalva lángtengerben

Négy utca, nyolcvanhét lakóház és hétszáznál több melléképület pusztult el eddig a rettenetes kalaszirofában

Két gyermek elveszett, egy öregasszony halálra pörkölődött
Ötszáznegyven ember kér kenyeret a magyar társadalomtól

— A B. L. kiküldött munkatársától —

Felsőősfalva, április 22

Mikor ezeket a fekete betűket írjuk, még vad lángok támadnak fel-felujuló erővel a Sódviek derék, székely községére, Felsőősfalvára. Még ég Sódfalva. Pedig már eddig négy utca égett le földig, 87 lakóház s összes melléképületei lett a pusztító tüzvész martaléka, 540 ember maradt kenyér és hajlék nélkül, 25 millió lej értékűt emésztett fel a tüzlángja, s még ez sem elég. Felsőősfalvát tovább pusztítja kegyetlen végzete.

Ezelőtt 20 évvel, éppen ebben a hónapban, 1910 április 16-án égett le a falu s most újra üszök, rom, füst, pusztulás, sirás, jajveszék az egész Sódfalva!

TÜZTENGERT BORITJA EL A KÖZSEGET

Égő kerítések, lángoló háztorok pokoli világosságot terjesztenek Felsőősfalva északi részére a parajdi országot mentén. Pedig még nappal van. Déli egy óra. — Mintha a Föld hadat akarna üzeni az égnek; hogy ő rémesebb fáklát tud gyújtani a sápadt, fehér fényzőnben! Husz éves évfordulóra érkezett meg a községbe a pusztító balsors.

Nyágrus Géának a kicsi sütője kap lángra a

zugó szélvészben, a lappangó hamuparaszttól s mire a szomszédok Oláh Imre, Farkas Jánosné észreveszik, segítségért kiabálnak, már hét szalmatető, zsindelyes faház gyul ki s mire a faluban riadót fúj az ijedség, már huszonkét ház lángol öldöklő haraggal.

Az asszonyok, emberek legtöbbször a mezőn dolgoztak, a férfiak egy része nehéz sorsú idegenben keresi keserves kenyerét: Szászrégenben zsindelyt farag, Szóvátán a tatározásnál segít. Így a tűz szabadon ég s pusztít el mindent. A gyermekek ijedtükben az alsóősfalvi rétre menekültek s közülök is öt elveszett, nem tudni, nem-e az égő romok között fogják-e megtalálni őket a kétségbeesett szülők? Mert a házakban minden bent égett: a butor, a ruha, az élelem, künn a buza, a szén, szalma, csűr, szerszám, szekér, állat, élőfa, kerítés és egy egész sor telefon és telegráfózna. Hirtelen két óra alatt a népes nagyközségnek az egyharmadrésze égő zsarátnok

s falu többi része eszeveszett pakkolással menekül a közelődő tüztenger elől. A tüztőlók emberfeletti munkát végeznek. Első a katasztrófa színhelyén a székelyudvarhelyi önkéntes tüztőlók őrsége, Konez Gyula, Bíró Gyula, Kassay Domokos, Olajos, Moldován, Gallovits József, Pollner Károly vezetése mellett. Jól működő motorfecsekendőkük azonban nem tud annyi vizet felszívni, amennyi elég lenne a tüztenger megállítására. Nincsen elég víz! Korond tüztőlók őrsége gyalog, inaszkadttan vonta a tüzvész színhelyére tüztőlók felszerelését s az alsó végénők mentették meg a falut. A község fel-

ső részén halált megvető bátorsággal a parajdi tüztőlók dolgoznak. Mánya Gerő parancsnok vezetése mellett. Az elemek azonban dacolnak minden hősiességgel. Három század csendőrség Jacobescu és Rumler kapitányok vezetése mellett mindenhol ott vannak, ahol valamit menteni lehet. A tisztok maguk vezetik a legerősebb tűzbe a vízipuskát. Dr. Pop Emil prefektus, aki éppen inspekción uton volt a tüzvész legelején érkezett a színhelyre — személyesen is részt vett az oltásban — vasvillával hánnya szét a paraszat, hajtja ki az állatokat az istállókba s teszi meg a szükséges intézkedéseket,

Hogy keletkezett a tűz?

A tűz kedden délután keletkezett Nyágrus Géza portáján a felszegben. A férfi a vásáron volt Makkfalván. Az öreg asszony csörölt az alsófaluban, az egyik szobában két kis gyermek: a három éves Lukács és a másfél éves Mihály aludt édesanyja bemozdása szerint, míg Nyágrusné disznóetetni ment a távollevő szomszéd, özv. Mátyás Albertné házába. Tehát mikor a rémes tüzpont keletkezett,

senki sem volt otthon, csak a két kis poronty. Ezért szabadult rájuk az emberi indulat, hogy ők a bűnösök, ők gyújtották meg a falut!

— Pedig — mondja a porig leégett édesanya — nekünk nem volt egy szál gyufánk sem otthon, az este is a szomszédtól kértem világot. A kemencében sem volt tűz. Lehet, hogy a hamuban szorult paraszat lobbantotta lángra a szélvihar.

GYASZKERETES NÉVSOR

Teljesen leégtek, mindenüket elvesztették a következő székely gazdák: Nyágrus Géza, Oláh Imre, Farkas Jánosné, Szőke Gidó, Vágási Samu, Oláh Salamon, Molnár Mihály, Papp Mózes, Lukács Mihály, Fábián Albert, Agoston Zsigmond, Kádár Dénes, Tóth József, Tóth Dénes és Gábor, Kovács András; az egész Deák utca és az egész Csonta utca. Özv. Sódfalvi Albertné, Mátyás Mózes, Lukács Mihály, Sódfalvi Dénes, Sztás Mátyásné, Kacsó Sándor, Lukács Bertalan, Kovács András, Fábián Zsigmond, Pépi Albert, Csonta József, Gábor és Balázs, Fábián Mihály, Szőke Mihály, Csonta Béla, András, Lukács Domokos, Engi Albert, Lukács Zsigmond, özv. Szőke Sándorné, Lukács Elek, Kovács Gábor, Lukács Györgyné, Kovács Mózes, Géza, Dániel és Balázs, Vágási Sándor, Kovács Károly, Ignác, Márton, Oláh Salamon és Dániel, Parajdi Dénes, Győrfi Dénes, Tóth Márton, Dobra Sándor, Kádár Albert és sokan mások, kiket nem találtak ott a romoknál, kiknek leégett házuk, minden vagyonuk, eddigi életüknek elpusztult minden gyümölcse. Az elpusztult 87 ház közül csak 18 volt biztosítva, csekély összegre.

540 ember várja a támogatást

Dr. Sebessi Ákos, Udvarhelymegye dérké alispánja, ki fáradhatatlanul ott sürgő-forgó a szenvedők között, Orbán András, vezető a segélyakciót Mintegy 10 ezer lej értékű élelmet oszt ki az éhez emberek és gyermekek között. Intézkedik, hogy a szolgabírók természetben segítséget gyűjtsenek a tüzkárosultaknak. Mi is megnyitjuk lapunk hasábjait a kétségbeesett, megpróbált székely testvéreink felsegítése céljából. Szívesen várjuk minden adományt a sódfalviak részére, amellyel nyomorukat, szenvedéseiket, enyhíteni tudnók. A csapás össze kell hozzon minden embert, akiben csak

szív dobog. Ötszáz ember, asszony, gyermek hajléknélkül kér tőlünk szánalmat, könyörületet s egy darab kenyeret!

(L. L.)

Lapzártakor értesülünk, hogy a pokoli tüzet a derék tüztőlók a falusi gazdák és a katonaság segítségével egész éjjeli munkával szerdán délben teljesen eloltották. A rettenetes anyagi kár mellett emberéletet is követelt áldozatul a katasztrófa: Farkas Jánosné, ki iszonyu égési sebeket szenvedett, elpusztult ezután két gyermek, akik, minthogy eddig még mindig nem kerültek elő, valószínűleg elpusztultak a lángtengerben.

A szolnoki katonai fosztogatás epilógusa a kolozsvári hadbíróóság előtt

Felmentették a vádlott Munteanu kapitányt, aki őrmesterének parancsot adott Feszt orvos lakásának kiürítésére

Kolozsvár, április 22.

A kolozsvári hadbíróóság ma délelőtti rendkívül érdekes ügyet tárgyal, a melynek előzményei visszanyúlhatnak 1919-re, amikor a román hadsereg megszállta tartotta Szolnokot.

1919 augusztus 16-án történt, hogy Negoie őrmester vezetése mellett két katona kirabolta dr. Feszt Henrik szolnoki orvost. Amikor a rablott holmikkal megrakott szekér kifordult az orvos házához udvaráról, egy Petrescu nevű kapitány felölősségre vonta az őrmestert a rablásért. Az őrmester kijelentette, hogy őt Munteanu György kapitány bízta meg az orvos lakásának kiürítésével, mire Petrescu kapitány Munteanu ellen feljelentést tett a felesleges hatóságnál.

Többszöri elhalasztás után került ma a kolozsvári hadbíróóság elé az ügy.

Munteanu előadta a hadbíróóságnak, hogy amikor a román hadsereg megszállta Szolnokot, őt nevezték ki városparancsnoknak. A megszálló csapat ellátása rendkívül nehézségekbe ütközött, mert a vörösek a román hadsereg előtt minden élelmiszert elpusztított. Bizalmas értesítést kapott arról, hogy dr. Feszt Henrik házában sok élelmiszer van halmozva és

ezért parancsot adott az őrmesterének, hogy rekvirálja el onnan az élelmiszert. Az őrmester nyilván túlbuzgóságból a rekvirálást kiterjesztette ruhákra, sőt pénzre is, erről azonban ő, a városparancsnok, nem tehet. Nem érzi magát bűnösnek.

A hadbíróóság a volt kapitányt felmentette.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója. 200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulása. — Nemzeti pavillonok a külföldi ipar számára. — 50 százalékos utazási kedvezmény. — Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál. — Víz ummentes határátlépés. — Felvilágosító és vásárlási igazolvány kapható Budapesten: A vásárlórodánál, V. Alkotmány-u. 8. — Brassóban: A Camera Comert și Industrie-nál az Európa Utazási Iroda Agenturájánál, H. Aronson & Co. Piața Libertatei és a Wagonok Lits fiókiánál. Str. Porții (Hotel Coroana) Ezenkívül Románia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képviselője működik. Szg. 2109

Egyszeri golyóváltás...

Kolozsvár, április 22.

Ismeretes az a konfliktus, amely Lázár Illés és Biltiu Dancus máramarosi képviselők között keletkezett a parlamentben Biltiu Dancus egyik interpellációja miatt. A két képviselő össze is pofozkodott a parlament folyosóján. Az ügy lovagias utra terelődött és a becsületbíróság úgy döntött, hogy a kölcsönös inzultust csak párbajjal lehet jóvátenni.

Tegnap zajlott le a párbaj Kolozsvári, Lázár Illés segédei Dan Sever és Krizsán György, Biltiu Dancus segédei pedig Vlad tábornok és Buta Nicolaie újságíró voltak. A párbaj feltételei egyszeri golyóváltás volt. A párbaj folyamán a két képviselő el is sütötte a pisztolyt, azonban mindkettő sértetlen maradt.

A felek nem békültek ki.

Forradalom tört ki Izland szigetén

Kopenhága, április 22.

Rejkijaviki jelentések szerint Izland szigeten forradalom tört ki. A rejkijaviki dán követtség előtt tegnap este hatalmas tüntetés zajlott le, amelynek során a tüntetők követelték a dán király lemondását és a köztársaság kikiáltását.

Az egész éjszaka folyamán rendkívül forrongó volt a hangulat Rejkijavikban. A királyellenes tüntetések Izland más városaiban is megismétlődtek.

Izland sziget dán fennhatóság alatt áll. Valószínűnek látszik, hogy a sziget lakossága, amely legutóbb angol befolyás alá került, a spanyol példán felbuzdulva, kelt fel a dán uralom ellen.

Az aradi munkanélküliek nem kapnak segílyt, de gyűlést sem tarthatnak

Arad, április hó 22.

Kedden az aradi munkanélküliek népes küldöttségben keresték fel Dimitrescu Constantin belügyi vezérfelügyelőt, Arad megye ideiglenes prefektusát, akitől munkanélküli segílyt kértek, addig is, amíg a közmunkák megindulnak. Dimitrescu prefektus kijelentette, hogy miután az alapok kimerültek, további segílyeket nem folyósíthat. A munkanélküliek ezután a Munkaügyi felügyelőségre mentek, ahol Constantinescu irodafőnök megnyugtatta őket, hogy intézkedik a népkonyhák felállításáról s egyben közölte, hogy munkanélküliek gyűlésére engedélyt nem adhat. Lutai Cornél dr. főpolgármestert is felkeresték a munkanélküliek, aki ugyanolyan értelemben adott választ kéréseikre, mint Constantinescu irodafőnök.

Temesvár kereskedői az aradi üzletvezetőség áthelyezése ellen

Arad, április hó 22.

Az aradi kereskedők testülete kedden este rendkívüli ülésen foglalkozott az aradi üzletvezetőségnek Temesvárra való áthelyezésével. A közgyűlés elhatározta, hogy memorandumban fejti ki,

mennyire káros ugy az államnak, mint Arad város iparos és kereskedő társadalmának az üzletvezetőség áthelyezése.

Az átköltözés egymagában 2 és fél millió lejbe kerülne, nem is szólva arról, hogy a 160 főnyi tisztviselői kart nem tudnák elhelyezni s azoknak jó ideig vagonokban, vagy pedig Aradon kellene lakniok.

A közgyűlésen elfogadott memorandumot ma délelőtti küldöttség nyújtotta át Dimitrescu Constantin ideiglenes vármegyei prefektusnak. Dimitrescu belügyi vezérfelügyelő a küldöttségnek kijelentette, hogy azonnal

táviratilag kéri fel az illetékes miniszteriumokat

az aradi üzletvezetőség Temesvárra való áthelyezésének megakadályozása érdekében.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9—18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója. 200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulása. — Nemzeti pavillonok a külföldi ipar számára. — 50 százalékos utazási kedvezmény. — Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál. — Víz ummentes határátlépés. — Felvilágosító és vásárlási igazolvány kapható Budapesten: A vásárlórodánál, V. Alkotmány-u. 8. — Brassóban: A Camera Comert și Industrie-nál az Európa Utazási Iroda Agenturájánál, H. Aronson & Co. Piața Libertatei és a Wagonok Lits fiókiánál. Str. Porții (Hotel Coroana) Ezenkívül Románia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képviselője működik. Szg. 2109

Tífusz, diftéria, kolera és tüdővész bacillusok között

A szérummal, vagy az injekciós tűvel van-e baj? Látogatás a Cantacuzinó-féle szérumgyárban

Bukarest, április hó 22.

A katonaságnál történt tömeges szérumhalálról írott cikkeink országos feltűnést keltettek. Sürgős vizsgálatot követeltünk és reméljük, hogy ezt tényleg el is fogják rendelni. Bukaresti tudósítónk ma felkereste a bukaresti Cantacuzinó-féle szérumintézetet, ahol az állítólagos halál-szérumok készültek és az ott látottakról az alábbiakat jelenti:

SZÉRUM-MONOPOLIUM.

Majdnem a város végén, a Dambovitá partján épült fel a Cantacuzinó szérumintézet, ahonnan az ország minden részébe exportálják a tífusz, diftéria, a kolera és a többi öldöklő betegségek elleni oltó anyagot. A Cantacuzinó intézetnek monopóliuma van a szérumok előállítására. Tavaly több német világcég tett ajánlatot az egészségügyi minisztériumnak, hogy friss és garantáltan jó oltóanyaggal látja el az országot és fél, sőt negyedáron adja az oltó anyagot, mint a Cantacuzinó-intézet. De az ajánlatokat kezeken visszautasították. Romániában senkit sem lehet más oltóanyaggal oltani, mint amelyet a Cantacuzinó-féle laboratóriumban készült.

MIT MONDANAK A SZÉRUMGYÁRBAN.

Amikor elmondtuk, hogy miért jöttünk, hogy a halál-szérumok következtében elhunytak száma állítólag már az ötvenet is meghaladta, az intézet vezetője ijedten tiltakozott.

— Kérem, mi még semmi értesítést sem kaptunk és ha a szérumaink lennének hibásak, akkor már biztosan táviratilag jelentették volna ezt nekünk. Nem... nem tudom elhinni, hogy a mi szérumaink lennének a hibásak. Jöjjen nézze maga is végig, hogyan készülnek az oltóanyagok és meg fogja látni, hogy mindent, ami emberileg lehető megteesszük, hogy csak többszörösen lekontrollált oltóanyagokat exportálunk.

Megindultunk. Az intézet vezetője sorra mutogatta a helyiségeket, ahol az oltóanyagok készülnek. Az egyik teremben szépen egymás mellett állnak a tolcon hatalmas ötliteres üvegek, ökölnyi nagyságu többszörösen elszigetelt dugóval van lezárva mind-egyik.

ezekben őrzik a kitermelt virulens bakterium telepeket. Nem kellene egyebet tenni, mint ezekkel az üvegekkel végiglocsolni az utcát és öldöklő járvány pusztítana végig az országot.

Az egyik ötliteres üvegben valami p szkos barna folyadék uszik: kolera, a másik üvegben sárgás színű félpuha maszsa: tífusz... és a többi üvegekben: diftéria, sarlach, pestis, vérhas...

Végigmentünk a dezinfektáló helyiségen, ahol hatalmas kazánokban tulhevített gőzben főzik ki a fiolákat, azokat az apró üvegcséket, amelybe az oltóanyagokat csomagolják. Az egyik teremben széles üstökben jóillatu husleves rotygott a tüzhelyen. Mi ez? Talán csak nem itt főzik a személyzet ebédjét?

HUSLEVES KAPNAK A TIFUSZBACILLUSOK.

— Rendes husleves rotyg ezekben az üstökben — mondta informátorunk — a tífusz bacillusok számára készül ez. a fiolákba kerülő tífuszbacillusok, hogy éhen ne haljanak, kapnak néhány köbcentiméter huslevest... így készül a oltóanyag.

És a többi termekben mindenütt fehér ruhába öltözött laboránsok dolgoznak, az egyik teremben a villamos kályhákban fellemegetik hatvan fokra a tífusz bacil-

lusokat, a virulens telepek elpusztulnak, aztán felhigítják a már alkalmas oltóanyagot. Ujabb mikroszkópikus kontrol alá kerül az oltóanyag, amikor végre eljut a csomagoló terembe.

Ez a legfontosabb hely az intézetben. Ha itt ebben a helyiségben tévedés történik, annak borzalmas következménye lehet. Itt töltik meg oltóanyaggal a fiolákat és

a legkisebb tévedés száz és száz ember halálát okozhatja.

Egy hosszú asztal mellett négyen dolgoznak. Négy laboránsnő. Előttük egy állványon fekszik egy ötliteres üvegben a már elkészült, hígított, lekontrollált oltóanyag. Egy vékony üvegcsővön keresztül csurgatják a szérumot. Egyenként tartják oda a fiolákat és percenként száz

Kézdívásárhelyen elfogták az egyik kolozsvári fegyencet és szeretőjét Falujukban akartak elbujni a szökevények

Kézdívásárhely, április 22

Beszámolt a B. L arról, hogy a kolozsvári ügyészség fogházából vasárnap délelőtt megszökött Takács István, Héjja Imre és Moldován János fegyenc, olyképpen, hogy a törvényszéki folyosó tisztogatása alkalmával az őrizetükre rendelt fegyházórt leütötték. A szökevények akkor nyomtalanul eltűntek és a kézrekerítésükre megindított nyomozás néhány napig semmiféle eredményt nem tudott produkálni. Tegnap délután

egy autó állt meg a Kézdívásárhely közelében levő Kézdíszentkatolna községe egyik háza előtt.

Az autóból két férfi és egy nő szállt ki, akik — miután azt mondták a sofőrnek, hogy mindjárt jönnek és kifizetik az autót — bementek a házba. A sofőr, aki Tordáról hozta az utasait s hatezer lejben állapotodott meg velük,

hiába várt rájuk, többet nem jelentkeztek.

Jelentette az esetet a községbeli csendőrmesternek, aki rögtön megindította a nyomozást a titokzatos utasok kézreke-

Egy csöpp az élet tengeréből!

Potom áron eladó: egy muláb és egy ballábra való 42-es férficipő Tragédiák, sőtél nyomor és lelkeilen szélhá- mosság az apróhirdetések rovatában

Bukarest, április 22.

A napilapok apróhirdetései mindenkor hü tükörképei a gazdasági életnek. Ha hausse van a piacon, akkor a hirdetések többsége vételről beszél, de ha krízis, ha baisse van, akkor a válság minden kis hullámzását is megfigyelhetjük az apróhirdetéseken keresztül. Tessék egy kis izelítő az egyik lapból:

Mindjárt az „Eladó” rovat élén egy különös apróhirdetés öltik szemünkbe:

„Potom áron eladó egy muláb és egy ballábra való 42-es férficipő. Batiste utca.”

Milyen tragédia huzódhatik meg e hir-

A legvastagabb kabát

sem védi meg fertőzéstől
Mert az influenza és a megfázás betegségek előidézői a szájon és orron át férkőznek a szervezetbe. Ezek ellen csak egy védekezés van:

Panflavin-pasztilák.

Gondoljon rájuk különösen nedves, boros időben.
Mert jobb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani.

és száz oltóanyaggal telt fiola készül el. A csomagoló osztályban, amikor ott voltunk, éppen tüdővész elleni szérumot csomagoltak. Pizkos szürkés ezüztü folyadék. A tüdővész még így bacillus-formában sem valami szimpatikus.

Kimentünk a csomagolóteremből és a négy munkáslány ott maradt egyedül a teremben, az oltóanyagokkal, a megtöltésre váró fiolák ezreivel. Kint a folyosón a laboratórium vezetője most már diadalmas arccal kérdezte: Nos?

És ebben a „nos”-ban benne volt, hogy ugy-e meggyőzték arról, hogy nálunk teljes a rend, hogy itt nem történhetik meg az, ami megtörtént Lübeckben, ahol oltó anyag helyett a szörnyű halált csomagolták be az üvegfiolákba.

★

A meginduló vizsgálat van hivatva választ adni ezekre a felvetett kérdésekre. A vizsgálat derítheti csak ki, hogy nem történt-e a német példa után itt is valamitragikus tévedés, vagy pedig...

...az injekciós tűt, mielőtt az oltó anyagot bevezetnék egy negyedórán keresztül forrásban lévő vízben ki kell főzni.

Ezt abban a használati utasításban olvastuk, amelyet a Cantacuzinó-intézet minden oltóanyag csomagolásához mellékel. Most csak az a kérdés, hogy az oltóalkalmával betartják-e pontosan a használati utasítást. Nagyon kérdéses, hogy ott, ahol százával állnak egymás mögött a legények az oltásra várakozva, minden oltás előtt egy negyedórán keresztül ki főzték-e az injekciós tűt?

Farkas Aladár.

ugy jární, mint az a szegény nő, aki a következő apróhirdetéssel igyekszik hűtlen férje csalfa szívére hatni:

„Steinfeld Adolf, ha engem nem is sajnálsz, legalább gondold szegény gyermekem sorsára. Feleséged”.

A mai nehéz idők kis és nagy szélhámosait megtalálhatjuk az apróhirdetéseink között. Azokat nem is említjük, akik különféle alkalmazottakat keresnek garanciával és a felvett garanciák csinos összegével angolosan odébb állanak. A közönség figyelmét csak azokra hívjuk fel, kik silány áruikat akarják hirdetés útján nagy és szép ígéretekkel a hiszékeny emberek nyakába sözni. Így többek között egy-két jasszi cég azt hirdeti, hogy 250 lej utánvételezése mellett küld egy divatos bőrtalpu cipőt, egy revolvert, egy zsebórát és egyéb 79 tárgyat. A szép hirdetésnek mi is bedültünk és 250 lejért kaptunk egy vékony bőrtalpu rossz összetakolt vászonpapucsot, mely félóra házi használat után csendesen kiszivárgott. A küldött revolver és zsebóra gymbjátékszerek voltak, a 79 egyéb tárgy pedig ugyanannyi számú gombostű volt. Az egész üldemény értéke nem több 8 lejnél és így az élelmes hirdető nagy jó üzletet csinálnak...

Hol élnek a száműzött királyok?

III. Alfonz spanyol király detronizálásával a száműzött európai uralkodók száma hétről nyolcra emelkedett. Ez a szám első pillanatra talán kicsinynek tetszik, ha arra gondolunk, hogy háboru után mennyi fejedelmet detronizáltak.

Idegen földön jelenleg a következő egykori uralkodók élnek:

II. Vilmos, Németország császára és Poroszország királya, aki jelenleg Németországban és Hollandiában, a doornik kastélyban lakik.

III. Frigyes Ágost, Szászország király, aki 66 éves és sibyllenorti kastélyban él.

Abdul Medzsid, Törökország szultánja, akit a török nemzetgyűlés, 1922-ben választott meg és akit Kemal pasci 1924-ben detronizált, most 63 éves Nizzában él.

II. Mánuel, Portugália királya, aki 1908-tól 1910-ig uralkodott és jelenleg feleségével, Augusta Viktoria hercegnővel Angliában él, 60 éves.

I. Ferdinánd, Bulgária cárja, aki most 70 éves, 1918 óta, mióta fia japára mondott trónjáról, Koburgba, Németországba vonult vissza.

II. György, Görögország királya, aki 41 éves, trónjának elvesztése óta feleségével, Erzsébet román hercegnővel Bukarestben él.

Mihály, Montenegró utolsó király, Nikita unokája most 23 éves és Remoban él.

Ha tehát Alfonz spanyol király Poroszországban marad, ami még bizonytalan, úgy a száműzött uralkodók közül kető-kettő Németországban és Franciaországban, egy-egy Angliában, Romániában, Olaszországban és Hollandiában él.

De a következő hirdetés gazdájának sem lehet öröm az élete.

„Lakásomból kitétek és ezért butorajmat minden elfogadható áron kénytelen vagyok eladni. Str. Gen. Averescu”.

Bezzeg az alanti vig özvegy nagyon könnyen megoldhatónak tartja a gazdasági válság által sulyossá tett megélhetés keleti kérdését:

„Gzdag uriember tartós barátságát keresi egy életvidám, fiatal özvegyasszony. Leveleket „Tavaszi álom” jeligen a kiadókba”.

Talán ez az özvegyasszonyka nem fog

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSO

Ma szerdán nagy bemutató.

Lehár Ferenc személyesen vezényli világhírű operettjét a

„MOSOLY ORSZÁGA”

filmváltozatát.

Richard Tauber művészi sikereinek legnagyobb diadalát aratta a film főszerepének eljátszásával. Tökéletes, Lichtonos hangleadás

A film egész héten műsoron marad.

Monopol: Ero film Brasso.

Mi történt az erdélyi invalidusok törvényével

A törvényt megszavazták, de egyelőre nem az erdélyi, hanem a besszarábiai invalidusok jutnak nyugdíjhoz

Bukarest, április 22.

A Monitorul Oficial naponta közli a szenátusra kerülő törvények sorrendjét és néhány nap előtt e jelentés alapján mi is közzétettük. Így az osztrák-magyar hadseregben szolgált, invalidussá lett, volt tiszt és altiszt helyzetének megjavításáról intézkedő törvény kihirdetésre került. Az új invalidus törvény tényleg meg is jelent, azonban jelenleg egy szó sincs az erdélyi volt osztrák-magyar hadseregből származó invalidusokról.

A Monitorul Oficialban megjelent törvény a besszarábiai invalidusokról intézkedik, azokról, akik a háború alatt a cári hadseregben szolgáltak és ott váltak rokkantakká.

A szenátus kvestura hivatalának vezetője keresi fel, hogy felvilágosítást nyerjünk arról, tulajdonképpen mi történt az erdélyi invalidusok törvényével?

— Ezt a törvényt a kamara megszavazta, — mondotta a kvestor, — hozzánk is átküldték a törvényt, megszavazás végett, hiszen egy törvényjavaslat csak úgy válik törvényvé, ha a kamarán kívül a szenátus is megszavazza. — azonban az utolsó napok lázas atmoszférájában már nem jutott idő a törvényjavaslat megszavazására. A félig megszavazott javaslat most itt fekszik az irattárban.

Ez a nyilatkozat tehát azt jelenti, hogy az erdélyi invalidusok félig megszavazott törvénye, csak akkor válhatna tényleges törvényvé, ha megint összehívják a parlamentet és a szenátus is elfogadná a félig kész törvényt.

*

A fenti nyilatkozatot az alábbi megbízható értesüléseinkkel egészíthetjük ki, amelyből kiderül, hogy az erdélyi nyugdíjasok törvényével valami olyasmí történt, amelynek kiértékelése nem meredhet el.

*

— Két nappal a kamara bezárása előtt került tárgyalásra az erdélyi nyugdíjasok törvényét, — mondta informálórunk, — A törvényjavaslat szavazása alkalmával Buzdugán lupista képviselő vehemens támadást intézett a kormány ellen, felháborítónak találta, hogy az erdélyi invalidusok helyzete ennyire rossz. A törvényjavaslat a parlament elé került, míg ugyanakkor a besszarábiai hasonló helyzetben lévő invalidusok törvényjavaslatát a kormány, úgy látszik, nem akarta megszavaztatni. Már pedig ez a törvényjavaslat is elkészült és csak a parlament hozzájárulása hiányzik ahhoz, hogy törvényvére emelkedjék.

Mironescu miniszterelnök magához hívatta Buzdugán képviselőt és, hogy lecsendesítse a lázongó képviselőt, ígéretet tett neki, hogy az erdélyi invalidusok törvényének megszavazása után azonnal sorra fog kerülni a besszarábiai invalidusok törvényére is. Ezek voltak a kamara utolsó ülésnapjai, amikor szinte reggeltől estig dolgozott a szavazómasina. Egy törvényről több, vagy kevesebb, már nem játszott szerepet, viszont a gyorslépű szavazó gép járását nagyon megnehezítette volna, ha a rebellis képviselő egy olyan jelentéktelen törvény miatt félórás beszédeket rögtönöz és minden szakaszánál külön felszólal. Mironescu és az ellenzéki képviselő között létrejött az egyezés.

Egyetlen felszólalás nélkül szavazta meg a kamara az erdélyi invalidusok törvényét és

egy órával később már elkészült a jegyzőkönyv is, hogy a törvényt a kamara elfogadta. Az így félig megszavazott törvényt a felvett jegyzőkönyvvel együtt átküldték a szenátusba, ahol ugyanolyan lendülettel dolgozott a nemzeti parasztpárti szavazó gép. Mi

Itélet előtt a düsszeldorfi per

Az orvosszakértők megpecsételték Kürten sorsát

Itélet

pénteken

Düsszeldorf, április hó 22

A mai tárgyalási napon a bíróság tovább folytatta az elmeszakértők kihallgatását.

Psioli tanár, a düsszeldorfi pszichológiai és elmeápolási intézet igazgatója kijelenti, hogy vádlottnak sem testi, sem lelki téren nincsenek olyan zavarai, a melyekből elméjének rendellenességére lehetne következtetni.

Nincsen szervi agybaja és nincsenek szellemi abnormalitásai.

Ellenkezőleg, vallomásaiból megállapítható, hogy

elég fejlett önkritikával rendelkezik. Kedélyállapota — sem betegesen felbuzdult, sem betegesen lenyomott. Fanáziája élénk, gondolkodása itt s m mutat zavart. Igaz, hogy a szekszualitás volt mindennek az ösztönzője, elmebetegség orvosi értelemben azonban nem állapítható meg. sőt múlt elmezavarról sem lehetett szó.

Elnök megkérdezi vajjon Kürten szadistikus hajlamok kényszerítették-e a

cselekvésre, vagy pedig küzdhetett-e volna ellenük?

szakértő szerint

meglett volna a lehetősége az eltévelyedett ösztönök fékezésére.

Végső ítéletében Psioli tanár odakonkludál, hogy az elmezavar hiánya valószínű, matematikai pontosággal azonban nem állapítható meg.

Raether dr. elmeorvosintézet igazgatója és Hübner tanár, az egyetemi klinika igazgatója az előző szakértővel teljesen azonos véleményre ad le.

Érdekes, hogy Hübner a védelem idézte meg, abban a reményben, hogy elmebajl fog megállapítani. Hübner azonban kijelenti, hogy

ő sem tudott elmezavart vagy öntudatlanságot konstatálni.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért. Holnap kerül a sor a véd- és vádbeszédre.

Itélet legkésőbb péntekre várható.

71. havi övzenezer lej jövedelmét hozó állás üresedésben

Mit condó, mevik meové, kérem magamnak?

Bukarest, április 22

A belügyminisztérium első emeleén, Munteanu Ramnic, az új államtitkár szobája előtt sorokban állnak a prefektus-jelöltek. Velük van tele a lépcsőház és a nagy fogadóterem. Még lent az udvarra is jutott belőlük. Jorga professzor, az új miniszterelnök, ma délután hat órára ígérte meg, hogy eljön a belügyminisztériumba és megbeszéli Munteanu Ramnic államtitkárral, hogy a 71 megye élére kik fognak kerülni.

De Jorga miniszterelnök nem jött el. Ugy félhét felé áttelefont a miniszterelnökségről, hogy a prefektus jelölési konferenciát holnapra halasztja.

Nézzen ide, — mondja az egyik nagybajszu, piros-pozsgás képi prefektus-jelölt, — látja ezt a levelet? Ezt maga Jorga professzor írta...

A kezével összehajtogatja a levelet és csak az aláírást mutatja. A többiek, akiknek nincs ilyen Jorga aláírással ellátott levelük, irigylkedve nézik a nagybajszut.

Husz éve ismerem Jorgát. Az apámnak kebelbarátja volt. Amikor szombaton este hallottam, hogy Jorga lett a miniszterelnök, mondtam az apámnak: Eleget kellett várni, míg elmentek az avarszkánusok, a liberálisok, a nemzeti-parasztpártiak, na, végre most aztán mi kerülünk sorra.

— Ezt a levelet Jorga írta magának, hogy jöjjön el hozzám? — kérdezik a nagybajszutól.

— Nem, ezt a levelet Jorga még tíz év előtt írta az apámnak. Azt írta, hogy sohasem fog megfelelni nekünk és, ha szükségünk lesz rá, hát csak jöjjön az apám... és most eljötttem én és megmutatom Jorgának a levelet.

Egy másik sarokban két jelölt beszélgetést jegyeztük fel:

— Nekem Jorga telefonált. Reggel nyolc órakor felmentem a lakására. Már éppen elkezdte mondani, hogy miért hívatott, amikor Argetoianu ránknyitotta az ajtót. Most nem tudom, hogy államtitkárra akar-e kinevezni, vagy csak prefektussá? A biztonság okából eljöttem ide Munteanuhhoz, hogy ne hogy ki feleltsen engem, ha a listát készíti. Na és mi van veled?

Másik ravaszul nevet: Én még tegnap este beszéltem Jorgával, a zsebemben hordja a listát. Sorban fel írva ezen a listán a 71 megye és a 71

ronescu betartotta ígéretét, az erdélyi nyugdíjasok törvényének megszavazása után a kamara elővette a besszarábiai invalidusokról intézkedő törvényt is. Ezt a javaslatot is megszavazta a kamara és szavazás után ez a törvény is átment a szenátushoz.

És csak most derül ki, hogy a szenátusban az „utolsó napok lázas atmoszférájában már nem jutott idő” az erdélyi invalidusok törvényének megszavazásához.

viszont, dacára az „utolsó napok lázas levegőjének”, a besszarábiai invalidusok törvényét, — amelyet pedig később szavazott meg a kamara, — mégis volt ideje a szenátusnak törvényvé véglegesíteni.

Hát, ez a története ennek az elsikkadt törvényjavaslatnak, amelyet pedig évek óta, annyi meg-megújuló reménnyel vártak a háboru legszerencsétlenebb áldozatai: — az erdélyi rokkantak.

“OLLA”
GUM...?

“OLLA”
antiszepikus
készítmény! Ne
kockáztassa egész
egését slány után-
zatokkal, utasítsa
ezet vissza és kü-
vetellen kimon-
dottan „OLLA”-t eredeti csomagolásban!

— régi ismerőstünk, — bizalmasan nyilatkozik:

— Jorga csak olyan embert nevez ki prefektusnak, aki hajlandó lesz a pártja ottani megyei organizációját kiépíteni.

Majd meglátja, hogy a Jorga pártja rövid pár hónap alatt milyen erős párt lesz.

Azzal vádolják meg Jorgát, hogy pártok nélkül akar kormányozni... Tudja, mi lesz Jorga válasza erre? Válaszként megszervezi a saját pártját. Lesz egy olyan erős Jorga párt, mely elsőpri az összes többi pártokat. Rövidesen nagy meglepetések lesznek.

Menjen el Jorga lakása elé és jegyezze fel, hogy két nap óta kik keresték fel Jorgát.

Hiába, nálunk mindig így volt. A husos fázék szagára odagyűlt mindenki. De most, isten megáldja, megyek fel Munteanu Ramnic-hoz... nekem régi jóbarátom.

Már fent van a lépcső közepén, amikor még egyszer visszajön:

— Mit gondol, melyik megyét kérem magamnak? Maga ismerős Erdélyben, mit gondol, hol volna a legjobb elhelyezkedni...?

Bucszóul még a fülembe sugja:

— Ne legyen bolond... menjen fel maga is Jorgához, iratkozzon fel a listájára, ha egy kis szerencséje van, huszonnégy óra múlva magából is lehet prefektus...

Az udvaron álló jelöltek már elunták a várakozást. Elindulnak. Mennek Jorga lakására. Feliratkoznak a prefektusi listákra.

Panaszos levél

Petrozsény, április 22.

Kaptuk az alábbi panaszos levelet, a melyet minden kommentár nélkül közlünk.

Kérem szíveskedjenek alantírt panaszomat lapjukban közzétenni, mert esetem igazolja, hogy Zsilvölgye munkássága miért forradalmi és miért toldiki a szélső balra. Huszonnyolc évet dolgoztam a bányatársulatnál, 28 éven át fizettem a nyugdíj alapot sok társammal együtt, míg 1930 július hó 15-én elbocsátott a társulat. Azóta járom a kálváriát, hogy a nyugdíjamat megkapjam. De hasztalan minden könyörgés és kérvényezés, mindenütt elutasítanak. Erőm és egészségem tönkre van téve, a bányában történt sérülésemért kétszer is operáltak. Legújabbban pedig még a lakásból is ki akarnak dobni, s emiatt elkese-redésem olyan nagy, hogy képes vagyok a legrosszabbra is. Hát nincs törvény?, nincs igazság? Sodródunk a végzetes ki-robbanáshoz, mert elkese-redésünk mind jobban forr. Én már nem felelek magamért, a felelősség azokra hárul, akik könnyelműen és könyörtelenül erre a sorsra juttattak.

Egy elszánt bányász:
Aláírás.

A Tavasz és a Vér

Az óvszak Valtókéonyágának tulfeszítő és Izgató hatása. — Bőrbajok. Kiütések. Furunkulusok. Lábszárhajok: Görcsér. Reuma. Csuz. Mí bantalmak.

Az egyén bizonyos belső forradalmat él át. A tél által összegyűlemlett mindennemű mérgek hátványozott erővel törnek elő a vérből. Ekkor üt ki az orbánc, az akné, az egzéma, újra előjön a szoriazisz, a szikozisz, vagy az eritem. A kiütések, a furunkulusok tömve vannak gennyel s egyre szaporodnak a nyak meg a hát tájékán. A csuzos meg reumás betegknél viszont az izmok feszülnek rettenetes fájdalommal közepette. Az ízületek csak úgy ropognak. A hűdés vagy az éles fájdalom egész sorozata elemibb erővel tör elő. A hűdéses hajlamuk erei megdagadnak, lábszáraikat gennyes sebek öntik el. Viszont aki érelmeszdesben szenved, lőjeden néz a jövő elé, mert feszül a véredényrendszer, romlik a húgyki-választódás, mindmeggannyi előőrse a különféle végzetes baleseteknek. Az asszonyok körében ilyenkor tapasztaljuk a leggyakoribb zavarokat, melyeket a havi baj megszűnése, az átmeneti kor folytan idéz elő. Ilyenkor tavasszal aztán egymást követik: daganatok, fibrinok. Értethető tehát, hogy hogy mennyire szükséges e tünetek neutralizálása s hogy meneküljünk e betegségek inváziója elől és pedig késedelem nélkül, a vérfrissítő gyógymód, a

RICHELET VÉRTISZTÍTÓ

utján, mely, a vérnél erősebb lévén, azt csillapítja, rendszabályozza és átadja igazi hivatásának. Sok ilyen beteg létezik, akik megszabadulva a tavaszi vérzavaroktól hálával fejezik ki gyógymódunk feletti elismerésüket:

Minden kétséget kizár, hiszen tul vagyok a Richelet Vértisztító kurán, meggyőgyultam egzémámból, pedig egyetlen gyógyszer sem tudta ellá-voítani. Ön adta vissza egészseget met. Fogadja érte hálámat.

LESNIER, asszony
urillac (Gironde)

Gyógyseresem tanácsára követtem a Richelet Vértisztító gyógy-módot, hogy megszabaduljak lábszárhajaimtól. A görcsér munkaké-petlenné tett. Meg vagyok mentve. Fogadják hálás köszönetemet.

MILLES CAMBIE,
Wawrin (Nord).

Ingyen megkapja az Arzén

eddig megjelent összes folytatásait, tehát elejétől fogva olvashatja MIKES IMRE nagyszerű regényét, ha

május 1-től

előfizet lapunkra. Új megrendelőknél a lapot azonnal indítjuk s az előfizetési díjat csak május 1-től számíttjuk. (Előfizetési árak 1 óra 100 lej, egy negyedévre 300, egy félévre 600 lej).

B. L. kiadóhivatala

Hírek

Tíz százalékos kedvezmény a B. L. olvasóinak

Ezúton értesítjük összes olvasóinkat, hogy a „Vestis” ruházati áruforgalmi Rt. Lensor 26, brassói céggel megállapodást létesítettünk, amely szerint nevezett cég mindazoknak, akik a kiadóhivatal által erre a célra kiállított utalvánnyal igazolják, hogy a B. L. állandó olvasói, a cégnél eszközölt készpénz bevásárlásánál a szigorúan szabott gyári árákból 10 százalékos visszafizet, amely 10 százalékos árkülönbözetet azután a kiadóhivatalal közvetlenül számolja el. Ezt a 10 százalékos árkedvezményt a B. L. kiadóhivatala nyújtja olvasóinak és tekintettel arra, hogy a „Vestis” cég a szakmájában az ország egyik vezető nagyvállalata, meg vagyunk arról győződve, hogy ezzel a megállapodásunkkal tényleges és komoly előnyökhöz juttatjuk olvasóinkat.

A kedvezményre jogosító utalványokat a kiadóhivatal (Brassó, Károly király — volt Kapu-utca 56—58) állítja ki a rendes kiadóhivatali hivatalos órák alatt és az ilyen utalvány f. é. május 25-ig eszközölendő, egyszeri bevásárlásra jogosít.

Az utalvány vásárlás után, fizetésekor mutatandó csak fel és annak hátlapján az olvasó sajátkezü aláírásával igazolja a bevásárlás összegét s az élvezett árengedményt; a kiadóhivatal ennek alapján számol el a céggel.

Mi a magunk részéről örövendénk, ha olvasóink minél nagyobb számban vennek igénybe ezt a kedvezményt.

A B. L. kiadóhivatala

JEGYZET: A B. L. előfizetői az utalványt minden további nélkül kiválthatják a kiadóhivatalnál. Példányonkénti vásárlók részére, hogy igazolhassák, hogy a B. L.-nak tényleg állandó olvasói, a mai naptól május hó 25-ig lapunk minden egyes számában egy szelvényt hozunk. Ezek a szelvények kivágandók és megőrzendőek. Legalább hat, egymásután következő folyószámmal ellátott szelvény ellenében adunk utalványt.

3. sz. szelvény

„Vestis” Ruházati Áruforgalmi Rt.
Brassó, Lensor 26., 10⁰.-os kedvezményre jogosító utalvány elnyeréséhez 6 db. folytatódagos számú ilyen szelvény szükséges.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső kötelező munkaszüneti nap miatt pénteken, a rendes időben jelenik meg. — IDŐJELENTÉS. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint nyugatias légáramlással változókonny idő várható, az esőhajlam szűnésével és némi hűsüléssel.

— TÖMEGES MEGBETEGEDES A ROMLOTT SZARDINIA MIATT. Piskiről jelentik, hogy a napokban többen betegedtek meg mérgezési tünetek között, azonos tünetek mellett, amelyek erős gyomorfájás, szédülés, hányinger és általános rosszullétben nyilvánultak, sőt az egyik beteg állapota gyomorvérzéssel komplikálódott. — Az orvos, aki a betegekkel első segélyben részesítette, az azonos tünetek okait vizsgálva, megállapította, hogy a betegek valamennyien szardiniát ettek. — Szerencsére, a mérgezés csak kisebbfokú volt s így a betegek pár napi rosszullét után megmenekültek a komolyabb következményektől.

— HOLTTEST A SZEKER ALATT. Zernest és Rozsnyó között az országuton egy felborult szekérre lettek figyelmesek a járőrök. A szekert próbálták az utból eltolni és akkor észrevették, hogy a szekér alatt egy középkorú férfi holtteste fekszik. Megállapították, hogy a szekér, amely a 38-as rendszámmal van ellátva, hosszufalusi. A nyomozást a halott személyazonosságának és a halál körülményeinek a megállapítására megindították.

BILLES & Co. utóda

Központ: NAGYSZEBEN
Reg Ferdinánd-tér 18.
Fiók: BRASSÓ
Reg Carol (Kapu-u.) 9

Női és férfi tavaszi ujdonságok valamint gyapru takarók és szőnyegek gyári lerakata.

E 287

Olcsó napiárak!

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

— ÜNBETÖRÉST KÖVETETT EL A SINGER-CÉG DÉVÁI MEGBIZOTTJA. Déváról jelentik: Nemrégén adtunk hírt arról, hogy Bodó Istvánnak, a Singer cég lapényi ügynökének lakását fényes nappal kirabolták és 46 ezer lej készpénzt, továbbá 80 ezer lej értékű ruhaneműt és ágyneműt vittek el. Amint a vizsgálat kiderítette, Bodó István önbetörést követett el, mert évek óta sorozatos sikkasztások és okirathamisítás útján 115 ezer lejt sikkasztott el a cégtől, s így akarta a már nem palástolható visszaélést, egy jól megrendezett állítólagos betöréssel, kendőzni. Kiderítette a vizsgálat azt is, hogy Bodónak ingóságait a betörés előtti napokon saját felesége szállította el születéhez és rokonaihoz. A Singer cég a hűtlen kezelő ellen megtette a bünvádi feljelentést.

— LASSU TÜZ FÖLÉ KÖTÖZTÉK. MAJD RENDŐRKÉZRE SZOLGÁLTATTÁK TÁRSAI JACK DIAMONDOT, A HIRHEDT CSIKÁGÓI BANDITÁT. Newyorkból jelentik: A rendőrség tegnap leartóztatta Jack Diamondot, a hírhedt banditavezért, akit saját bandájának tagjai árultak el, miután előzőleg, lassu tűz fölé kötözve embertelenül megkínózták.

— LEVÁGTA UJSZÓJFI GYERMEKE FEJÉT ÉS A KOTLOSTYUK ALÁ REJTETTE. Kecskemétről jelentik Megdöbbentő kegyetlenséggel ölte meg újszülött magzatát egy Alpár községbeli fiatal hajadon. Az alpari csendőrség névtelen feljelentés alapján váratlanul megjelent Turi Mária, a falu egyik legszebb leányának lakásán, ahol megállapította, hogy Turi Mária néhány nappal ezelőtt gyermeknek adott életet, amelynek levágta a fejét, testét pedig felfalatta a disznókkal. A fejet és a megmaradt részeket, köztük a csecsemő egyik lábát, a kotlóstyuk alá rejtette, ahol azt a csendőrök meg is találták. A bestiális leányt letartóztatták.

— EGYIPTOMI SÖTÉTSÉG GAZORSZAGBAN. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Dicsőszentmárton tudvalegileg a gázmezők szívében fekszik, s így joggal gondolja mindenki, boldog hely, hol, ha egyéb nincs is, de legalább a gáztól világos minden, mint a nap. Mily nagy csalódás éri azonban a betévedt idegent, mert Dicsőszentmárton éjjeli világítása rosszabb akármelyik faluénál. A főutcán még pislog egy-egy gázlámpa, azonban a mellékutakon teljes az egyiptomi sötétség. Mikor ennek oka felől érdeklődtünk, az illetékes fórumoknál kitérő választ kaptunk, s azt mondták, csak türelem, mert Dicsőszentmárton a gáz helyett villanyt fog kapni. Egyelőre tehát azért nincs megfelelő gázvilágítás, mert várjuk a villanyt.

— NAGY ERDŐTÜZEK DÉVA MELLETT. Déváról jelentik: Huszadikára virradó éjjel ismeretlen okból kigyulladt báró Jósika János bói erdeje és, amíg sikerült a tüzet lokalizálni, mintegy 5 holdnyi terület faanyaga égett le. A kárelvétel folyamatosan van, ugyszintén a nyomozást is bevezették.

— A DICSŐSZENTMÁRTONI RÁDIÓSOK PANASZA. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: A dicsőszentmártoni rádiósok között az utóbbi időben állandó a panasz, hogy nagyon rossz a vétel. A legszelektivebb gép sem dolgozott rendszeren, állandóan a recsegés ropogás, — pláne, a város központjában lakóknál. Mint később kiderült, a rádiósok réme, maga a posta, amennyiben a napokban a postán ujonnan beállítottak egy u. n. „Vibrator”-t, és ennek a működése okozta a kellemetlen ropogásokat. Amikor a Vibrator dolgozik, délelőtt 8—12-ig és délután 2—6-ig a posta környékén lakók a rádiót nem tudják élvezni, miért is elhatározták, hogy kérni fogják az illetékes fórumot, hogy a posta megfelelő védőberendezést lassa el a beállított elektromos készülékét.

★ HITELINFORMÁCIÓ NEM ELÉG, karakterét is ismernünk kell annak, a kivel üzleti összeköttetésbe lépünk, hogy a veszteségeket elkerülhessük. Kézírásról pontos elemzést készít 100 lejért Schneider J. grafológus-nó, Brassó, Sütő-utca 4. szám.

— VALASZTÁNYI ÜLES. A Brassói Turista Egyesület választmánya e hó 24-én, pénteken este 8 órakor a Korona szálloda éttermének külön helyiségében ülést tart, amelyre a tárgy és sürgösségére való tekintettel, a tagok megjelenését kéri az elnökség.

— VISSZAKAPTAK A SZEKELY KÖZSÉGK ÖNÁLLÓSÁGUKAT. Székelyudvarhelyről jelentik: Hosszas utánjárás után végre véglegesen megszűnt a sok bonyodalomra okot szolgáltató községi rendszer. Minden szekely község így — a felső hatóság rendelkezésére, — visszanyerte a régi autonómiáját, saját tanácsával. Dr. Sebessi Ákos alispán, aki sokat fáradozott ebben a tekintetben, — most egy átmeneti rendszabályt dolgoz ki erre a felévre, hogy a közigazgatás zökkenés nélkül essék át a változásra.

★ MINDENKI TUDJA MÁR, hogy a bukarésti magyar könyvkereskedés a Bul-dul Elisabetha 15 szám alatt van. Bárhol hirdetett könyvek legelőszobban és portómentesen szereshetők itt be.

★ ORVOSI KÖRÖKBŐL. Dr. Herskovits János gyermekorvos, külföldi utjáról visszaérkezett és rendelését Egres-utca 17. sz. alatt újból megkezdte.

— AZ UTOLSÓ ÉVTIZED LEGOLVASOTTABB MAGYAR ÍRÓJA KÉTSÉGTENŰEN SZABÓ DEZSŐ, akiről még legnagyobb ellenségei is elismerik, hogy egészen kivételes tehetségű író. Egyébként zseni-volta mellett bizonyít az is, hogy egyetlen magyar írónak sincs annyi ellensége, de nincs annyi tüzesen lelkesedő híve sem, — mint éppen Szabó Dezsőnek. A „Génusz” jubileumi könyvvásárána egyik nagyszerű meglepetése az, hogy az eddig meglehetősen drága Szabó Dezső-könyvek jelentékeny részét mélyen leszállított áron, majdnem az eddigi ár egyharmadáért lehet megszerezni. Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mai számában erre vonatkozólag megjelent hirdetésére s a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánljuk, hogy rendelje meg mindenki minél előbb Szabó Dezső könyveit, mert nem lesz többé alkalma azokat ilyen olcsón megszerezni.

★ AZ ÚJ FÖLDESUR április hó 25-iki előadása iránt vármegyeszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. Jókai, a halhatatlan mesemondó, örökbecsű alkotásának főszerepeit, egy izmos, tehetséges, a műkedvelő általagon felüli, lelkes gárda játsza. Fóthi Károly Ankerschmidt tábornoka, Opra Zoltán és Jeddó Lajos öreg és fiatal Garamvölgyije olyan, mint egy gránit oszlop, nemes és erős. Imreh Irénke, Eliz és Kovács Teréz Herminje, a báj és szépség megtestesítője. Balogh Mihályné, Miss Natali, dr. Fejér Manó Kampos kasznárja, Nemes Nagy Lajos Grisák ügyvédje, Paulus Vendelinje sok ideig feledhetetlen marad. Szántó Lajos Straff-ja, Kovács Ilona Pajtaynéja remekül illeszkedik bele a keretbe. Külön meglepetés lesz Nemes Nagy Zsuzsika szereplése. A többi kisebb szerep is mind a legjobb kezekben vannak. Legyünk ott mindannyian, hogy egy csekély áldozattal enyhítsük a munkanélküliek nyomorát. Jegyek Fuhrmann János ékszerüzletében. Károly király-utca 8 szám alatt kaphatók.

★ EGY URODONAL-k-ra meggyógyítja az idegrángatózást, neuralgiát, Ischiast, migrént, gázképződést (szeleket), oxidálja a zsírt, elősegíti a táplálkozást és eltávolítja a test felesleges hűgysavát. Urodonal a legelterjedtebb ilyenműi orvosság a világon.

— NAGY FELHŐSZAKADÁS BUDAPESTEN. Tudósítónk táviratozza: Tegnap este nagy felhőszakadás vonult végig Budapest felett. A tüzoltókat tizenhat esetben hívták ki a különböző előtört pincék kiszivattyuzására. A pesterzsébeti 32-es és a megyeri 87-es villamosjáratokat beszüntették, mert a víz elmosta a pályát. A Terézkerületen és a Lipótkerületen rövid ideig a világi ás is szünetelt. A telefonszolgálatban Románia felé zavarok álltak be, a hiba azonban, — mint megállapítást nyert, — nem magyar területen volt.

— MEGHULESNEL, náthalásznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál s szagatásnál naponta fél pohár természetes Ferenc József keserűvíz gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható. — BRASSÓBAN ELFOGATK A VOLT KISENEVI RENDŐRFŐNÖKÖT. Visan Nicolae, brassói detektív, tegnap az utcán egy sétáló férfiire lett figyelmes, akit gyanusnak talált. Igazoltatta, mire kiderült, hogy Gort Alexandru, volt kisenévi rendőrfőnökkel azonos, akit két év óta köröznek, miután hétéstendei fogháza van elítélve, különböző büncselekmények, lopások, sikkasztások, miatt. — A volt rendőrfőnököt erős fedezettel Bukarestbe szállították.

— ÖTÉVIG ÜLT KÉMKEDÉSÉRT ÉS ÖTSZÖR LETT ÖNGYILKOS. Budapestről jelentik: A népjóléti minisztérium egyik félre-eső helyén ma délből felakasztva találják Gólya Péter huszonhárom éves villanyszerelőt, Szerencsére még idejekorán levették és így sikerült megmenteni az életnek. Gólya elmondta, hogy Csehszlovákiából jött nemrég Magyarországra, miután ott ártatlanul öt évig ült kémkedésért. Büntetésének kiöltése után Budapesten próbált elhelyezkedni, de, — miután epileptikus, — sehol sem akarták alkalmazni. Eddig már öttízben kísérelt meg öngyilkosságot, de mindannyiszor megakadályozták. A népjóléti miniszter tudomást szerzett a szerencsétlen fiatalember sorsáról és intézkedett, hogy állásba helyezze.

— A THEATER DER KOMIKER, WIEN, MASODIK BRASSÓI VENDÉGSZEREPLÉSE. A Theater der Komiker, Wien, együttesének második brassói vendégszereplése ugyanolyan siker jegyében folyt le, mint az első. — Az együttes kitérő gárdája ezúttal is telt házat vonzott. Fritz Grünbaum nagyszerű konferanszai, Rott Sándor groteszk alakításai és Greta Deditsh, valamint Türk Berta szanzonjai valósággal lenyűgözték a közönséget. Derült és jókedvet hozott a Theater der Komiker, amelynek minden egyes tagja vérbeli művész. Kár, hogy ez a vendégszereplés ilyen rövid ideig tartott.

★ AZ ŐN HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTJA Ártatlan... ha az Őn cipőj nincsnek jól ápolva. Mondja meg neki, hogy kérjen mindenkor „Vas” pasztát és akkor megelégedett lesz.

Osztrák Osztálysorsjáték.

84.000 sorsjegy. 42.000 nyeremény.

Főnyeremény

20,000.000 Lei

Prémia és nyeremények:

12,000.000 Lei 7,500.000 Lei

2,500.000 „ 2,000.000 „

etc. összesen 42.000 nyeremény

Háromszázharmincmillió lejen fe üli összértékben

Minden nyereményt azonnal készpénzben kifizetünk, Állami garancia. Levonás nincs.

A sorsjegyek fele nyer.

Sorsjegyárak

Negyed 300 Lei. Fél 600 Lei. Egész 1200 Lei.

Fizetés a sorsjegy vétele után.

A. GAEDICKE & Co. Wien,

FRANZ JOSEFS KAI 4t

Az I. osztály huzása 1931 máj. 19—21

Legnagyobb

Az ügyész halált kért Kürtenre

Düsseldorf, április 22.

A bizonyítási eljárás befejezése után az elnök az ügyésznek adta meg a szót, aki két órán keresztül mondotta el vádbeszédét. Megállapította, hogy az igazságszolgáltatás történetében páratlanul áll Kürten esete és halát kell adni a rendőri közegeknek, hogy annyi félrevezetés és zavar közepette sikerült a tömeggyilkost elfogni.

Az ügyész előre megfontolt kilencszerez gyermekgyilkosság és huszonegyezerez gyilkossági kísérlet büntetésében kéri büntetésnek kimondani Kürtent, akinek fejére a kilencszerez gyilkosság miatt hatvan évi fegyházbüntetést és politikai jogainak egész életére való felfüggesztését kéri.

— FELAKASZTOTTA MAGAT EGY 65 ÉVES ASSZONY. Prázmáron, Brassó mellett, tegnap este felakasztotta magát Budner Anna nyolcvanöt éves asszony. Levelet nem hagyott hátra, valószínűnek tartják, hogy nagy nyomora miatt vált meg az életől.

★ „LIGA APARAREI DREPTULUI LA MUNCA”, folyó hó 23-án, csütörtökön este 8 órakor, tánccal és bankettel egybekötött művész-estet rendez. az „Eforia” nagytermében Szabad bemenet. Bankett teríték 100 lej. Az estély jövedelmét a Liga keretében egyesült munkanélküliek javára fordítják.

— KUTYASZÉPSÉGVESZÉNYI TÁRIANAK BUKARESTBEN. A romániai kutya-faj-nemesítő egyesület (Societate pentru îmbunătățirea rasei canine din România), amelynek tiszteletbeli elnöke Miklós herceg, május hó 30-án, 31-én és június hó 1-én egy nagyszabású kutyakiállítását rendez Bukarestben. Az egyesület kérvénnyel fordult a CFR igazgatóságához, hogy a kiállításon résztvevő kutya-szépségek, kísérőikkel egyetemben, kedvezményben részesüljenek. Ezzel is biztosítani akarják, hogy minél többen vegyenek részt a kutya-fajok nemesítését propagáló kutya-szépségversenyen.

★ NEM VOLNA OLYAN NEHÉZ a kankó (tripper) terjedésének gátat vetni, ha minden ferőzt egyén a megbetegedés első tünetei után, minden önmegtartóztatást tanúsítana és Pageolt használna. De az agok annyira rettegett Prostata—Hypertrophiáját is gyógyítja a Pageol. Gonokokuszok, Staphylokokuszok, Streptokokuszok és Koch-féle bacillusok által előidézett fertőzéseket is kényelmes és közvetlen módon, gyorsan gyógyít.

500 millió tojást

tart frissen minden évben a GARANTOL. Tegye el tojásszükségletét, még pedig tavasszal az egyetlen jó tojáskonzerváló szerrel a

GARANTOL-LAL

amely több mint egy évig teljesen frissen tartja a tojásokat. A tojás sárgája könnyen válik a tojás lehéjéről. Utóbbi könnyen verhetjük habbá — minden kellemtelen íz és szag — a tojások eltevése egyszerűen, tisztán, megbízhatóan és olcsón történik. Legkisebb A csomagolás 100—120 tojásnak elegendő.

Kapható minden szakmabeli üzletben.

Képviselet: »PHARMAG« Brassó.

F gyelem! Piros papírral bélelt zacskó.

Közgazdaság

A söripar válsága

Ujabb 40 százalékkal esett vissza a sörfogyasztás

Brassó, április 22.

A romániai söripar körében növekedő aggodalommal látják, hogy a gazdasági viszonyok és a jelenlegi szeszreztim következtében a fogyasztás állandóan visszafordul. A sörfogyasztás csökkenését és a

söripar súlyos helyzetét, nagyon kedvezőtlenül befolyásolják a borárak is, amelyek a kitűnő termés és a külföldön való értékesítés lehetőségének hiánya miatt olyan alacsonyok, hogy maguk a termelők sem látják sok hasznát, ugyanakkor azonban valóságosan halálos csapást mérnek a söriparra. Ez a helyzet késztette a sörgyárakat a sörárak leszállítására, mely szakkörök szerint 40 milliójába kerül a söriparnak. A vendéglősökkel éveken át folytatott harc békés meggyezésre vezetett, amely szerint az ugynevezett kommerce-sör árát poharakénti kiemérésnél 8 lejben állapították meg.

Az új sörárak leszállításánál a gyárak arra kalkuláltak, hogy ha ezen a réven sikerül a fogyasztást 24 százalékkal emelniük, akkor nem éri őket veszteség. Ezzel szemben január óta újabb 40 százalékos visszaesést jelez a sörközpont által összeállított statisztika és míg Magyarországon, Csehszlovákiában és másutt egy literre átlag 7-12 literes sörfogyasztás esik, Romániában ez a szám alig 4 liter tesz ki.

Vezető söripari körökben szükségesnek tartják, hogy a sörközpont tűzze ismét napirendre azokat a szanalási módokat, amelyek még az elmúlt évben petődtek fel.

Akkor talán az árleszállítás egymaga is elegendő lehetne, ma már azonban sokkal energikusabb rendszabályokra van szükség. A söripar szanalása tekintetében több megoldásról is lehet szó.

A legminimálisabb, tehát könnyen megvalósítható program az egységes eladási szervezet felállítását javasolja.

Ma ugyanis valamennyi gyárnak külön eladási szervezete van, ami országos viszonylatban nagyon megrágitja a visszköltségeket.

Ennél a tervnél sokkal messzebbre menő változás lenne a söripari koncentráció, amely az elképzelések szerint úgy jönne létre, hogy a fogyasztópiachoz viszonyítva tulsok sörgyár közül a kisebbeket leállítanák és csak 2-3 nagyüzem maradna meg, egységes részvénytársasági alapon, amely a termelés és az eladás racionalizálásával prosperálni tudna.

A fentiekben kívül vannak áthidaló tervek is, amelyek alighanem szóba fognak kerülni a sörközpont április végére összehívott gyűlésén.

Likvidál egy textil-nagykereskedő cég

Temesvár, április 22.

Az egyre súlyosbodó gazdasági krízis újabb áldozatot szedett a temesvári piacon. A harminc éves Weisz Lipót textil-cég ma bejelentette, hogy országos viszonylatban is előnyösen ismert üzletét felszámolni kénytelen. A textilcég tulajdonosa, Baruch Lipót azzal indokolja a likvidálás szükségességét, hogy a bankok váratlanul megvonták a hitelt.

A nagy üzletkörrel rendelkező cég ugyanakkor bejelentette, hogy fizetéseit ideiglenesen beszüntetni kénytelen. A cég szanalásának összeállítása most folyik.

.....

Tőzsde
1931. április 22.
Zürich (nyitás): Berlin 125.65, Amsterdam 208.60, Newyork 19.20, London 25.25, Páris 20.30, Milánó 27.19, Prága 15.58, Budapest 90.55, Belgrád 915, Bukarest 308.50, Varsó 58.15, Bécs 75.03.
Devizák (belföldi jegyzés): London 816.30, Zürich 32.35, Newyork 167.75, Berlin 40.06, Bécs 23.63, Prága 4.88, Budapest 29.28, Milánó 8.81, Páris 6.63, Amsterdam 67.50, Belgrád 2.93.
Valuták: Angol font 816, svájci frank 32.50, dollár 168, osztrák shilling 23.63, cseh korona 5, márká 40, olasz lira 8.80, francia frank 6.60, holland forint 63, dinár 3, pengő 29.50.

Leépítette iparvállalatait a Biharmegyei Takarékpénztár Rt.

A Derby-cipőgyár is beszüntette üzemét

Nagyvárad, április 22.

Tegnap tartotta meg közgyűlést a Biharmegyei Takarékpénztár Rt. Az igazgatóság jelentésének legkiemelkedőbb része az a bejelentés, hogy

a bank leépítette összes patronizált iparvállalatát.

A jelentés erről így szól:

„Derby Cipőgyár Rt. e hó elején üzemét teljesen beszüntette, minthogy különösen a cipőiparban olyan rohamos árrömlés és egészségtelen verseny keletkezett, amely minden további munkát egyelőre irreálissá tenné. E gyár jelenleg, — újabb termelés nélkül, — igen jólmenő fióküzleteiben készleteit árusítja s egyéb aktiváink értékesítésével s behajtásával foglalkozik.

A Flóra Stearinggyertya és Szappangyár Rt. ugyancsak hasonló okból, leállítja gyárát.

A Feketeerdő Üveggyár Rt. az elmúlt év őszén, az összes fővárosi vezető pénzintézet közreműködésével Bukarestben megalakult Kontrollbank égisze alá tartozó üveggyári kartell megalakításában vett részt. Az üvegiparban ezen új helyzet által teremtett kilátások e vállalat további megfelelő prosperálását engedik remélni.

Az előbbiekből látni méltóztatnak, hogy, törekvésünk odairányul, miszerint intézetünket minden közvetlen ipari érdekeltségtől, a viszonyok megváltozása folytán, megszabadítsuk s a jövőben kizárólag a bankári üzletet kultiváljuk.

Fizetési nehézségek közé jutott a medgyesi Westen zománcédenygyár

A hitelező bankok pár nap alatt negyven milliót jegyeztek elő a gyár ingatlanaira

Max Ausschnitt szanalni akarja a Westen-gyárat

Medgyes, április 21.

A belföldi gazdasági piacon napok óta tartja magát az a hír, hogy a medgyesi Westen zománcédenygyár súlyos fizetési nehézségekkel küzd.

A hatalmas külföldi háttérrel rendelkező gyár, amely a bécsi Westen-üzemeknek romániai alapítása, a legszilárdabb bonitású és nagyszerűen jövedelmező vállalatok közé számított és így annál váratlanabbul érte a piacot az a hír, hogy a gyárnál váltóhitelekkel érdekelt belföldi bankok 40 millió lej összegű jelzálogbekebelezést vezettek rá a medgyesi üzem ingatlanaira.

A bankok valósággal megrohanták a Rifzes vezérigazgató irányítása alatt álló vállalatot és nem lehet tisztán látni ennek a váratlan idegességi tünetnek mozgató okait. Egyes verziók szerint az utóbbi időben a Westen-gyárat érzékenyen érintették a sorozatos fizetéseképtelenségek. A regáti piacon több olyan inzolvenciája is volt a vállalatnak, ahol többmilliósi kihitelezéssel volt érdekeve és ezek hatása alatt a gyárral dolgozó pénzintézetek szigorú cenzura alá vették a Westen által hozzájuk benyújtott vevőváltókat, amelyek — véleményük szerint — már nem nyújtottak többé megfelelő fedezetet.

Azt már régebben tudták beavatott körökben, hogy a medgyesi zománcédenygyár túlméretezte üzemét és hogy renegeteg bankkal dolgozott, amelyeknek átlag 15-15 százalékos kamatokat fizetett, ami már önmagában is goldolkozóba ejtő körülmény a mai kereseti lehetőségek szűk korlátai között.

Mindezek ellenére valósággal rejtély, hogy ez a közel 200 millió értékkel szereplő vállalat, amely mintegy 500 munkással dolgozik, hogyan juthatott nehézségek közé, amikor az általa gyártott cikkek kilónként 58 lejes védővámot élveznek. Ilyen horribilis védővám mellett a

SZABÓ DEZSŐ

az utolsó évtized legtöbbet emlegetett és legtöbbet olvasott magyar írójának művei

mélyen leszállított árakon!

Az elsodort falu. Olcsó, propaganda kiadás. 3 kötetben 130 lej.

Rendes kiadások, tinom papiron az eredeti árak egyharmadáért!

	Eddigi ár:	Leszállított ár:
Jaj!	160.—	60.—
Nincs menekvés	160.—	60.—
Mesék a kacagó emberről	160.—	60.—
Panasz	160.—	60.—
Egyenes út	160.—	60.—
Tanulmányok és jegyzetek	160.—	60.—
Ölj!	160.—	60.—

A 7 kötet együtt fizetve 1120 lej helyett 400 lej. — A 6 első kötet együtt, aranyozott egészvászonkötésben 1500 lej helyett csak 515 lej

Rendeljen azonnal, mert megrendeléseket azok beérkezéséig sorrendjében s csak amíg a készlet tart, intézhetünk el fenti kedvezményes árakon.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Fontos értesítés!

Gépek, motorok, esztergapadok, szalagfűrészek és szükséges szerszámok, minden kitűnő állapotban, értéke 800 000 lej, eladó csak 140.000 lejért, előnyös fizetési feltételekkel. — Asztalosáru-gyárnak, vagy hasonló iparhoz alkalmas. — A helyiség évi bére, lakással együtt 60.000 lej teszik. — A gyár területe 18x8 méter. Fekvése 100 méter a Hala Traian-tól. Érdeklődni:

Stavropol, Bukarest

Strada Sepkari 14.

1-614

Westen-gyárnak, habár a nyersanyagát Lengyelországból szerezte is be, rengeteget kellett keresnie, különösen addig, a míg teljesen egyedül volt a piacon és nem alakult meg a szatmári Princz Testvérek zománcédenygyára.

Amint beavatott helyről értesülünk, a medgyesi Westen helyzetét súlyosbítja az a körülmény, hogy amikor fizetési nehézségek közé jutott,

leszállította azokat a fedezeti váltókat is, amiket a gyár bizományosai adtak az áru fedezetére.

holott ezeket a váltókat nem lett volna szabad a gyárnak leszállítani.

Ebben a pillanatban még nem lehet pontosan látni, hogy milyen kibontakozási lehetőségei vannak a Westen-nek. Rifzes vezérigazgató, akinek magának is jelentős részvényérdekeltsége van a gyárnál,

tárgyalásokat folytat Max Ausschnitttal, aki hajlandó a Westen részvényeinek 51 százalékát átvenni.

és minden jel szerint a Westen át is megy a Titán-Nadrág-Kaláni Vasművek Rt. tulajdonába, hogy azután Ausschnitt maximum 50 millió befektetéssel folytassa az üzemét, amely számára annál kitűnőbb üzlet lesz, mert hiszen az ő vasipari vállalatai gyártanak egyedül vaslemez Romániában, tehát a nyersanyag olcsóbb lesz, mint amennyibe az eddig importált bádoglemez került. Ausschnitt gyáraiban 360 vagon vaslemez hever raktáron, amelyet a fogyasztás csökkenése miatt a Socomer (a Resica és Kaláni vasgyárak eladási irodája) nem vett át tőle, most az után jó pénzért eladhatja készletét a Westennek és mint fő részvényes a vállalat hasznából is neki fog jutni a legnagyobbsz. rész.

Ebben a pillanatban ez az egyetlen lehetőség látszik alkalmasnak arra, hogy a medgyesi gyár ügye rendeződjék.

.....

Kis Közgazdasági Hírek

A Monitorul Oficial 99. száma, a Miromescu kormány minisztertanácsi határozatát hozza, amely szerint az állam eladja tulajdonát képező 12 ezer darab Nationala részvényt és a befolyó összeget a kataszteri munkálatok elvégzésére fordítja.

Az Egyesült Államokban a legújabb kimutatás szerint 7 millió munkanélküli van. A kormány elhatározta, hogy erőlyes eszközökkel megkezdi a munkanélküliség likvidálását, valószínűleg közmunkák beindításával.

A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amely szerint magánfeleket a pénzügyminiszterium csak 11 és 15 óra között fogad. Felvilágosítást kizárólag a vezértitkárok s igazgatók adnak. Minden kérésre három napon belül választ kell adnia, ha a kérdést ezalatt a miniszterium nem intézheti el, írásban kell erről a feleket értesítenie.

A CFR 50 százalékos vasuti kedvezményt engedélyezett azoknak, akik szeptember 18 és október 5 között a szaloniki, május 20 és 31 között az újvidéki nemzetközi vásárok látogatására utaznak. Ugyanilyen kedvezményt kapnak azok is, akik a vásárookra kiállítás céljából árut szállítanak. A kedvezmény a visszautazásnál, illetőleg az áru visszaszállításánál érvényes.

Az Erdélyi Bankszindikátus ülést tartott, melyen elhatározta, hogy csatlakozik a Román Bankok Szövetségének azon akciójához, amelyet az a kamattörvény kérdésében indított.

A Madgearu-féle gabonatörvény ellen lázasan szervezkednek a malmok. Ujabb biharmegyei malmok léptek szindikátusba, mintegy 50 taggal. Elnökké Wisz Nándor biharmegyei malomtulajdonost választották. Az alakuló közgyűlésen megállapították, hogy a gabonaterékesítési törvény a malmok egzisztenciáját veszélyezteti és ezért harcolni fognak, hogy a törvényt ne léptessék életbe.

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minden jog tenntartva.)

(61-ik közlemény)

A suhanc kiürítette a tüdejét és akkorát húzott a gummín keresztül, hogy egy elefántnak is elég lett volna. Aztán rákönyökölt a hordóra, hallgatva a szőlőle gyors csobogását.

Kicsit a bor is a fejébe szállott, durva meztelenséggel játszott az ölelkezés gondolatával. Ez kéne neki, egy ilyen asszony, akkor már nem menne kölyök-számba.

Kivette a gyertyát Forintosné kezéből és letette a lépcső alsó fokára.

— Ne tarcsa, — mondotta — kár a fárcsáért...

Az asszonynak tetszett a suhanc idélen vágyakozása.

— Ha olyan szip vónék, mint maga, sajnánám a gyertyátul a kezemet...

— Fíju még mag! — felelte Forintosné. — Mit beszil...

— Én fíju?

— Gyerek. Fijatal.

— Jövőre sor elé állok. Négy hónap.

— Most a gyerekek is sor alá állanak.

— Nizze, hát az fíju-béka?

Odalépett az asszonyhoz és öklbe hajlította a kezét. Bikaerős fickó volt, még a ködmönön keresztül is előkeményedtek az izmai.

— Fogja meg ezt a békát... mint a kü... a magájé meg milyen...

Egészen hozzásimult Forintosnéhoz és kezével végigsimította az asszony felsőkarját.

— Maga nem fíju, oszt milyen! Puha...

Hüvelykujjával forrón beszemtelenedett a hónalj mellé, egészen elöntötte a vér, bökölte Forintosné oldalát. Megcsipte a réklit, ide-oda húzogatta, emelte és süllyesztette az izmokat. Mellettek csobogott a bor.

— No nizze mán, fíju-béka?

Már alig gondolkozott a kívánságtól, hadiasszony, hadiasszony, kerengett az agyában. Lábával, testével szorosan Forintosnéhoz tolakodott, az asszony nem is állott ellen, engedte, hogy a legényke egyre beljebb csusszon és kezeivel lefogja mind a két karját.

Öt is elkapta a pince hangulata, az árnyékok a bor csobogása, eluralkodott rajta a suhanc közelsége, mámoros birmivágyása.

— Na, Feri... — mondotta — na...

— Aszongya maga, fíju? Nizze!...

Nyelvét az alsó fogsora alá húzta, ki-tátotta a száját, teleszívta óriási tüdejét levegővel és nagyot fújt a lépcső felé.

A gyertya nyolc lépésnyi távolságban úgy lobban ki, mintha fényét kés-sel vágta volna el...

— Nizze!... Fíju-béka?... Nizze!...

Lehellete forró volt, tapogató kezei remegtek az asszony feszülő pruszlikja fölött.

Vaksötétben simultak egymás mellett. A bor csurgott és loccsant a dongák között.

★

Lehullott az első, olvadó hó, ragadó sár duzzadt a Nagy-utcán.

A segédjegyző lassan sétált az alkonnyatban, fejbujáig felhúzta a bekecsét, cipője nagyokat cuppant a pocsótában. Elhaladtak a nagyvendéglő előtt, az ablakon nyomtatott, sárga cédula öt-lött szemébe:

— A Nemzeti Tanács védelme alatt!

Ellenszenvvel gondolt a korcsmáros-ra, akinek a nagy zürzavarban legelső dolga volt a Nemzeti Tanács védelme alá helyezni magát. Mintha ugyan szükség-e lenne védelemre! Ki a fene akarja bántani? Eddig is nála itták a bort, a mig csak egyszerű zsellérek voltak s ezután is nála isszák, mikor már Nagy-komp község tanácsosai.

Keres ez a ravasz, mozgékony vendég-lős mindenképpen. Úzt neki a béke is, a háború is, a forradalom is, bort ad el a királyság bánatára vagy a köztársaság örömeire egyaránt.

Benézett az ablakon. Zsufolva volt a korcsma, javarészt hazatért katonák id-dogáltak. Néhány orosz fogoly is akadt közöttük. Na, ezek jól elkeveredtek egymással.

Az ornnélküli cigány háborus nótákat húzott. Belgrád felül, Belgrád felül gyön egy csatahajó! — sirta a Mócsi ócska hegedűje. Leginkább rummal telt kupi-cák állottak a leszerelt komiszbakák előtt, a császár szolgálatában ugyancsak rákaptak az erősebb szeszre, amit pisz-kos csajkákban osztottak ki roham előtt és pergőtűzek idején.

Hideg volt a segédjegyző szobája,

gyorsan belebújt az ágyba, az éjjeli szekrényen meggyújtotta a petróleumlámpást és olvasni kezdett. Azonban hamar félretette az ujságot, nem érdekelte az egész köztársasági ügy, elfanyarodott és el-szenvtelenedett. Nem történik semmi, gon-dolta magában, a frontharcosok ugyan földosztást kiabálnak, de a megyei Nem-zeti Tanács polgárőrséget rendelt ki a nagybirtokosok védelmére. A báró meg a többiek etetik-itatják, fizetik őket, ha a nincstelen parasztok megrohannák a birtokot, hogy osztzkodjanak rajta, kö-zéjük durrantanának....

A falusiak meg sem értették, mi tör-ténik alapjában. Köztársaság? — mon-dották. — A Hindenburg fufangja.... Az öregebbek és a nagyobb gazdák mér-geskedtek azokra, akik földosztásról beszéltek. Eleget ráfizettek már a földes-urakkal való húzogatóra. A nyavalya törje ki a mérges fajzatját, a másét akarják elvenni. Kaparj kurta, neked is lesz!

Rosszkedvű volt, erőszakolta a dolgot, de nem birt elaludni. Reggel hivatalos átirat érkezett a jegyzőségre a rokkant-ügyi hivataltól, melyben száraz szűkszavúsággal közölték, hogy Forintos Ist-ván mind a két szemére megvakult, ha-za akar menni, a jegyzői iroda gondos-kodik a család értesítéséről, hogy vá-laki érte jöjjön.

Egész nap törte a fejét, mit tegyen? Délután átment az öreg Forintosékhoz, de nem volt szíve hozzá, hogy közölje velük a rettenetes hírt. A kisebbik fiu ott ült a kemence padkáján, köhögött, soká már nem húzhatja, a tüdeje végén jár már a szerencsétlen. Az öregek naiv hittel várták haza az egészséges fiu-kat.

Egy szót sem szólt a hivatalos levél-ről, sőt hümmögött az álmodozásokhoz.

Hát mégis a feleségét fogja holnap az irodába felhívni. Vajjon mit fog mondani ez az asszony, aki ország-világ tudtára szűrte össze a leveit. Szergejjel, most meg egy gyereksorú legénnyel baj-lódik, ha meghallja, hogy a férje meg-vakult?

Visszaemlékezett, hogy néhány héttel ezelőtt milyen keserűen zokogott a vaslá-bu rokkant a szőlők porában. Ezekről az asszonyoktól sok minden kitelik. Az-előtt is jófélék akadtak közöttük, de a háború még jobban eldurvította őket. Esményt csináltak a vér és a gyilkolás kultuszából, ötdéve tanító és orvos nél-kül áll a falu, lehet e csodálkozni azon, hogy elkomszodtak s az erkölcsös ne-kik, ami társasnak látszik? A pap öre-gedett, az iskolában a tizenkét éves fia tanít, az egyetlen szuverénitás a csend-őr. Ez is csak volt.

És a bába.
Brrr, borzadt össze a Zsuzsa viziójától. Sok dolga lehetett, hogy ne emelje a lét-számot a muszka porontyokkal.

ELADÁSI HIRDETÉNY

Folyó évi április 30-án, délután 3 órakor, a höltővényi villamosmű r. t. központjánál a következő tárgyak adnak el:

1. Különféle fagegmunkáló gépek, transz-missziói alkatrészek és fűűcsővek.

2. Egy beltélek, telekkönyv szerint 1240 öL, egy leeggett gyárépülettel, amely körülbelül 150.000 téglát tartalmaz.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Höltővényi Villamosmű R. T.,
Jud. Brasov.

Ministerul Finantelor Directia Oficiului
Central de Licitatie

HIRDETÉNY

Az Oficiul Central de Licitatie által tartott egyesített árlejtés eredményeképpen fenti in-tézmény újabb árlejtést hirdet 300 vagon ti-zifa, (bükk- és gyertyánfa) szállítására, amely a különböző állami intézmények és hatóságok részére szükségeltetik Brassó városában és át-adandó az egyes intézmények udvarán.

Az árlejtés május hó 3-én lesz megtartva, délután 4 órakor, a városi polgármesteri hi-vatalban.

Az állami számviteli törvény 81. és 114. pa-ragrafusa, valamint az O. C. L. szabályzata jelen árlejtésnél teljes egészükben szem előtt tartandók.

Az árlejtési feltételek megtekinthetők a hi-vatalos órák alatt a brassói Administratia Fi-nanciaranál, fenti intézmény helyi comisszió-jának a titkárságánál.

Ministru Director
(olvashatatlan aláírás) (olvashatatlan aláírás)

30

Végkiárusítás Bologna Emil cégnél, Brassó, Buzasor 1.

Gyapju Cascha szövet	Lei 160
Gyapju női szövet	120
3 mtr. Fresco férfi szövet 1 öltöny . . .	750
Női gyapju mellény	225
Floor férfi sockni	36
Double gyapju szövetek	350
Abrosz Damaszt 140 cmtr	80
Damaszt asztalkendők	25

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárn . . . 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirté-tés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

RÉGI BUTOR és régi abla-kok, valamint egy bicikli el-adó. Brassó, Mester-ucca 7.
12656

Eladó Mayerhoffer gyártmá-nyu, jókarban levő komplett KENYERGYÁRBERENDEZÉS Ajánlatok Taub Hirnapirodába küldendők.
12590

JÉGSZEKRÉNYEK Kertész-nél, Targumures. Kivánatra ár-jegyzék. Brassói lerakat Tit-tes Pálnál.
12611

Kiseb, berendezett birtokot, melynek folyóvize is van, örök áron megvennék Brassómegye-ben, Háromszékmegyében, vagy Erdővidéken. Ajánlatokat O. F. cmre e lap kiadói hivatalához kérek.
12438

Traktor DV. Hannomag 52-es teljesen új állapotban, csa-ládi okok miatt eladó, Vályi, Berettyószéplak.
12701

ELADÓ, Olt-menti község-ben fekvő, nyaralónak alkalm-as urilakás, megfelelő gyü-mölcsös, konyhakertszettel, Brassó-Sepsiszentgyörgy és a háromszéki fürdőkhöz napon-ta többszöri autóbusszjárat-tal. Lakással együtt, esetleg 30 hold prima szántó is eladó, megfelelő gazdasági épületek-kel; ez utóbbiak műmaimom cél-jaira is alkalmasak, melynek jó öröklő vidéke volna. — Er-tekezni lehet: Petkénél, Seps-i-szentgyörgy, Prefektura.
12697

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD-JUD-ALBA

Tavaszi ültetés még lehetséges,
mivel a rütyfakadás késik

B. L. Felelősszerkesztő
Kocsis Béla

A BRASSOI LAPOK nyomdavidalátalanak kiadása és rotációs nyo nása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi álamokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej

HIRDETÉSEKET teljesznek a kiadói hivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detőiroda. Részletes tarifákkal készséggei szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piafa Impăratu Traian 1 (Halmágyi Pál) — Dé: Str. S. Barnuțiu 10. (Osz-tian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2 (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófenermegyek részére Kolozsvár: Str. Dubaarior 7. (vot Timár-ucca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztgyörgy-u 6 (Sz. Jenő) — Nagyzeben: Str. Turautu 13. (Sztetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jia 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-ucca 15. (Kertész László) — Szatmár- és Marosmegyék részére — Szilágyosmly: (Hesperin Érnő) — Temesvár: Gyár-ros, Tigris-ucca 4 (Halmágyi Pál) — Torda: Str. Rețele Ferdinand 25 (Denes József.)

Megebizások elvételére és fizetések átvételére menti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi meg-bízottak vannak feljogosítva: Batha Géza Dán Dániel, Nádas Jenő, Gerő Sándor.

GARCON-LAKAS, fürdő-szobahasználattal (2 kerte-nyiló szoba) butorral, vag-nyesen, május 1-re kiadó. So-Brassó, Str. Crisan (vot Lá-vész-ucca) 30. Postarét közsé-lében.
12577

Keresek május 1-re csinosan-butorozott szobát, külön bejá-rattal, belvárosban. Cim le-adandó a brassói kiadóban.
12690

Allást keres

Fizetek 5000 lejt annak, ak-álláshoz juttat, mindhárom nyelvben perfekt. Ajánlatok „3500” jellegre a brassói kiadókba kérek.
12660

Papir és könyvszakmában-perfekt alkalmazott állás-keres. 29 éves jellegre.
12670

Intelligens, fiatal asszony-házvezető állást keres ma-gányos urnál. Sutha Lászlóné Szatmár, Str. Corvinilor 7.
12700

Könyvek

Frauenspiegel a legújabb né-metnyelvű havi divatlap, csüt-20 lej a Brassói Lapok könyv-osztályában

Több mint 10000 asszony hi-zonyítja, hogy a Biri német szakácskönyvnek n. n. c. sen pá-rja, ennek segítségével a háztar-tás félannyi gondnal és költséggel jár. Kemény kötésű 130 lej. Csak ezt fogadja el!

Hirdessen lapunkban

Minden este
Jazz és Tangó-Band

Európa kavéházban

Brassó, Kolostor-ucca 7.)

Glausiuss Tibor hírneves zeneszerző ve-zetése mellett. — Ha táncolni és jól mu-latni óhajt okvetlenül ott legyen.

Cara man à la Pilsen
speciális sör, poharaként

Brasov-Brassó, Kapu-ucca 56 58 Telefon interurban: (szerk és kiadói hivatal) 1-77 és 82
Bucuresti Bukarest I, Sărindar No. 6
Telefonszám 363 64 373 - 70